

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 14 • Perjantaina 24. heinäkuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Näin koreiksi oli Nehvolan tytöt pukeutuneet syntymäpäivän kunniaksi.
vas. Raija Laaksonen, Piia Ketola, Airi Vihavainen ja Pirjo Kopra.

Helmat heilui Hiitolassa

Juhlatunnelmissa neljännen polven evakko
"Kangastalon kaunotar" Pirjo Kopra

Jo viime kesänä porukka päätti, että ensi kesänä heiluvat feresien helmat kotitanhuvilla. Olihan päätetty, että siellä juhlietaan Pirjon 60-vuotispäiviä.

Tottakai suunnitelma piti myös toteuttaa ja toteutuihan se. Ne jotka kyseisen vaatekappaleen omistivat sen myös päälleen pistivät.

Erityisesti ilahdutti se, että nuoremman polven naiset, Pirjo ja Pia, siellä komeilivat upeissa itse valmistamissa fereiseissään. Helmat vain heinikossa hulmahtelivat, eikä yhtään haitannut, vaikka helmojen alta vilkkuivat jalassa olevat kumisaappaat. Ne piti tietenkin olla jalassa "kaiken varmuuden välttämisen estämiseksi", kahlattiinhan siellä välillä lähes kainaloihin ulottuvassa heinikossa. Siitäkään ei voinut olla varma, vaikkapa siellä heinien alla piileskelisi "mato musta maan alane". Vara ei venettä kaada. Eikä sieltä heti paikalla olisi apua saatavissa, jos pari myrkyhammasta jalkaansa joku saisi.

Voi mahoto, täytekakku koivujuures

Vaikka monet merkkipäivät vuosien varrella onkin kotipihassa vietetty, ei siellä ennen olla täytekakulla herkuteltu. Tällä kertaa tuli sekin asia korjatuksi. Täy-

tyhän sitä nyt 60-vuotispäivillä täytekakku ainakin olla kaiken muun lisäksi.

Tämän asian oli syntymäpäiväsankarin velimies, meidän Tattarlaisiin päällysmies Harri hoidellut. Porukan valmistautuessa juhlahahvien juontiin alkoi tämä Harri-herra kaivella reppuaan ja mitä ihmettä, sieltä paljastuikin ihan oikea kinuskikakku!

Myö oltii ko puol päähä lyöty, et mite ihmies tää on mahdollista. Konstit ne on monenlaiset. Kakku Hämeenlinnassa pakkaseen ja sieltä kylmälaukussa mapaiikkaamme Raholaan ja siellä salaa talon pakkaseen. Aamulla vain vaivihkaa reppuun ja sieltähän se sit-

ten juuri sopivasti sulaneena esille vetästiin. Kyllä maistui jokaiselle. Tällaiset mukavat yllätykset ne vasta mukavilta tuntuivat. Mut, meiltähä nää tälläset hommat hoituut. Yks keksii yhtä ja toine toista nii kylhä sitä kelpas juhlii vaik milviisii.

Maihe jako

Monenlaista harmitonta hauskaa sitä aina porukassa keksitään. Niinkuin nyt tämä ainainen leikillinen maiden jako.

Miten sitä lieneekään vuosien saatossa käynyt niin mukavasti, että nuo omat ja naapurin rajat ovat ihan niinkuin unehtuneet. Ei aina tahdota muistaa, mistä se meidän raja oikeine aikanaan mahtoi kulkeakaan. Harri, tuo Tattarlaisiin päällysmies on tosi hyvä maihen jakaja. Milloin on peltojen pinta-ala melkoisesti isontunut, tuskin milloinkaan yhtään pienentynyt. Mehtät on jaettu monta kertaa, viimeks "Toisiin Taiston" kanssa puoliksi. Tarkiaisen Sepon kanssa myös näistä rajoista on sovittu monta kertaa. Harri sai viimeksi hyvän muistutuksen isotelustaan. Seppo pisti hänelle

päähän rautavanteen, jos puuhat alkavat olla kuin rahattomalla lehmän ostajalla pitää vannetta painaa syvempään. Muistuttaahan se kiristävävanne, että jokkuu rajaha se pittää olla noi omistusuhteissakkii.

Tämä tällainen höperhätäminen on sitä harmitonta hauskanpitoa. En tiedä puretakaan sitä näin noita vuosikymmenten takaisia traumoja vai mitä. Eihän sitä silloin ollut tarjolla minkäänlaista kriisiapua. Selvitä piti. Ja myöhä sitä selvittii!

Jatkuvuus

Toistakymmentä vuotta me Tattarin sisarusparvi on koreiltu kauniit karjalaispaidat päällä. Kotikoivun juurella otetussa valokuvassa me viisi sisarusta seisomme rivissä. Raija-sisko se sitten kerran yllätti meidät kaikki teettämällä jokaiselle tuollaisella kuvalla varustetun paidan. Nämä paidat päällä on kotipihassa monet muistorikkaat hetket vietetty. On itketty, on naurettu, on laulettu ja on iloittu siitä, että

Jatkuu sivulla 4

Jälkipolvi sai vanhan koivun väeltä kotipaikkapaidat.
vas. Piia Ketola, Pirjo Kopra ja Tattarlaisiin päällysmies Harri Karlsson.

Siivet ja juuret

Aamulla kuului radiosta Pelle Miljoonan : Kuka sä oot, ja kenen joukoissa seisot.... Siinäpä kysymys!

Kukaan meistä ei voi valita juuriaan, heimoaan eikä edes kotimaataan. Uskonnollisia ja poliittisia vakauksia voi jo hivenen imeä äidinmaidon mukana, mutta valinnan voi myöhemmin tehdä itse. Juuriltasi olet se, mikä olet, hyväksytpä tai et. Karjalainen, savolainen, hämäläinen, mukana ulkomaalaista taustaakin tai sitten suloinen sekoitus eri heimoista ja maista.

Mieliaforismini kuuluu:

Elämään tarvitaan siivet ja juuret ja unelmat suurensuuret.

Juurien tunteminen ja etenkin hyväksyminen antaa voiman nousta siivilleen unelmiaan toteuttamaan. Siinä mielestäni on karjalaisen kansa vahvuus ja myös tulevaisuus. Vastaukset kysymyksiin: Kuka oot? ja Kenen joukoissa seisot? antaa jo paljon ilmaa siipien alle.

Tässä lehdessä voimme lukea, miten Raimo Savolainen on nuorukaisena hävennyt karjalaisia juuriaan, mutta iän myötä arvostus karjalaisuutta kohtaan on kasvanut.

Hiitolan Tattarilaiset sitouttivat nuoren polven edustajaan karjalaisuuteen lahjoittamalla heille paidat koristetuna vanhan kotipaikan kuvalla. Kummassakin jutussa juuret ovat löytäneet.

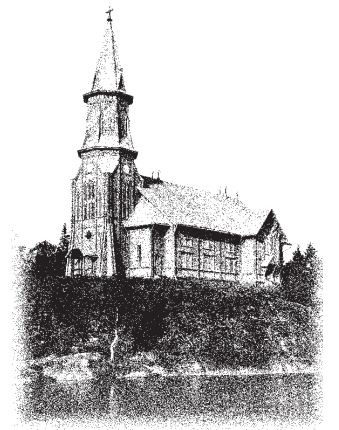
Tänä kesänä sain käsiini osan sukupuustani, jossa juureni johtavat 1600-luvulle asti Jääsken Aholan kylään, innoissani olen tutkinut sitä ja miettinyt, millaisia elämäntapaaloita sieltä löytyy. Toinen jalkani on tiiviisti siellä, toinen heiluu vielä etsien paikkaansa, joten

räpytellen unelmiin!

Helena Sulavuori

Hartaus
Kirkastussunnuntaille
26.7.2009

Kirkkaus peilissä

"Noin viikon kuluttua siitä, kun Jeesus oli tämän puhunut, hän otti mukaansa Pietarin, Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle rukoilemaan. Hänen rukoillessaan hänen kasvonsa muuttuivat ja hänen vaatteensa sädehtivät kirkkaan valkoisina. Samassa siinä oli kaksi miestä, Mooses ja Elia, keskustelemassa hänen kanssaan. He ilmestyivät taivaallisessa kirkkaudessa ja puhuivat Jeesuksen poislohdosta, joka oli toteutunut Jerusalemissa.

Pietari ja hänen kanssaan olevat opetuslapset olivat vaipuneet syvään uneen. Havahtuessaan he näkivät Jeesuksen kirkkaudessaan ja ne kaksi miestä, jotka olivat hänen kanssaan. Kun nämä olivat lähtemässä Jeesuksen luota, Pietari sanoi: "Opettaja, on hyvä, että me olemme täällä. Me teemme kolme majaa: sinulle ja Moosekselle ja Elialle." Mutta hän ei tiennyt mitä sanoi. Pietarin puhuessa tuli pilvi ja peitti paikan varjoonsa. Opetuslapset pelästyivät, kun näkivät miesten peittyneen pilveen. Pilvestä kuului ääni: "Tämä on minun Poikani, minun valittuni, kuulkaa häntä!" Äänen vaiettua opetuslapset näkivät Jeesuksen olevan yksin. He pysyivät vaiti kaikesta kokemastaan eivätkä vielä silloin kertoneet siitä kenellekään." Luuk. 9: 28–36

Kuvittele, että näet sielusi kuvan peilistä. Millaisen sielun näet?

1300-luvun alussa Ranskassa elänyt mystikko ja teologi Marguerite Porete opetti, että kristityn ylimpänä tavoitteena oli nähdä peiliin katsoessaan Jumalan rakkaus ja kirkkaus. Sama kirkkaus, jonka Pietari ja opetuslapset näkivät kirkastuneessa Kristuksessa.

Marguerite opetti, että sielu voi saavuttaa kirkkauden ja täydellisen Jumalan rakkauteen sulautumisen asteittain. Ensimmäiseksi sielun tulee kääntyä pois synnistä. Rukouksen ja mietiskelyn avulla se pääsee maistamaan onnellisuutta, kun puhdas rakkaus koskettaa sitä. Aivan kuten Pietari halusi jäädä vuorelle, sielukin haluaisi jäädä leijumaan rakkauteen, se ei voi kuvitella ihanampaa tilaa maan päällä. Mutta se on vielä kuitenkin kaukana todellisesta kirkkaudesta.

Seuraavalla asteella Jumalan valo tulee sieluun ja näyttää sen ymmärrykselle, että sen oma tahto pitää siirtää pois, jotta jumalallinen tahto voi tulla tilalle. Sielu ymmärtää nyt oman pahuutensa ja jumalallisen hyvyyden. Sen tahto jonakin luotuna katoaa. Sielu ei ole enää luotu, joka janoaa rakkautta vaan jumalallinen rakkaus itse.

Tämän jälkeen sielu ei enää näe tai tunne itseään tai Jumalaa. Vaan Jumala näkee itsensä sielussa, ilman sielua. Jumala näyttää, ettei ole mitään muuta kuin hän. Eikä mitään ole paitsi se joka on se joka on. Ja Jumala näkee itsensä sielussa rakkauden aikaansaaman muutoksen kautta.

Marguerite kiteytti miten sielun ja Jumalan yhtyminen tuntui käytännössä: Täydellinen vapaus ei kysy miksi. Eläminen ilman miksi-kysymystä on rakastamista yhtä puhtaan varauksetta kuin lapsi rakastaa. Rakastunut sielu ei enää murehdi itsestään, lähimmäisistään tai edes Jumalasta vaan ui ja kelluu jumalallises- sa rauhassa. Tämä ei tarkoittanut Margueriten mukaan itsekästä ja yksinäistä rakkaudessa lillumista, vaan tällöin ihminen vapautui toteuttamaan Jumalan tahtoa käytännössä, itsensä ja muiden ihmisten parhaaksi.

Mitä näet kun katsot peiliin?

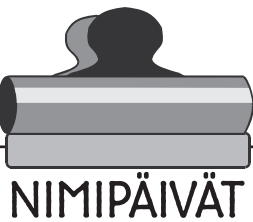
Päivi Salmesvuori

Teologian maisteri Päivi Salmesvuori toimii tutkijana ja opettajana Helsingin yliopiston kirkkohistorian laitoksella.

Oikaisu

Olen tehnyt kesämatkallani kirjoittamaan hartauskirjoitukseen (Kurkijokelainen 13, 10.7.2009) pahan virheen. Diakonissa Eeva Järvenpää toimi Kurkijoel- la vuosina 1904-1918 eikä 1914-1918.

Ystävällisin terveisin
Eino Orpana

NIMIPÄIVÄT

Heinäkuu

24 Pe Kristiina, Tiina,
Kirsti, Kirsi,
Krista, Kiia
25 La Jaakko, Jaakob,
Jimi, Jaakoppi
26 Su Martta
27 Ma Unikeonpäivä,
Heidi
28 Ti Atso
29 Ke Olavi, Olli,
Uolevi, Uoti
30 To Asta
31 Pe Helena, Elena

Elokuu

1 La Maire
2 Su Kimmo
3 Ma Nea, Linnea,
Neea, Vanamo
4 Ti Veera
5 Ke Salme, Sanelma
6 To Toimi, Keimo

Muistettavaa

Kalakurjet. Kokoonnutaan Yläneen Pyhäjärvellä, Veljesrannassa la 25.7. klo 16 muistojen iltaan. Sauna-, ja yöpymisvarustus mukaan. Perinteiset onkikilpailut pidetään sunnuntaina 26.7. klo 9 alkaen. Kahvia, makkaraa ja savuaahventa tarjolla (jos Ahti suo anteajan), muuten omat eväät. Ilmoita osallistumisestasi. Veneitä toivotaan tuotavan mukana.

Repo-sukuisten Seura ry:n sukokokous Heinäveden Uudessa Valamossa 1.8.2009 Tarkemmat tiedot korisivuilla www.reposukuistenseura.net Ilmoittautumiset 30.6.2009 mennessä 0400-311734 tai rahastonhoitaja@reposukuistenseura.net

Hiitolan Kekki suku Hiitolassa noin vuonna 1665 syntyneen Mikko Kekin jälkeläiset kutsutaan ensimmäiseen sukutapaamiseen 1.8.2009 klo 11.00 Porin Kauppaoppilaitokselle, Luviantie 1. Keskustellaan sukututkimuksen nykytilasta, mahdollisista sukukirjan julkaisemisesta sekä sukuseuran perustamisesta. Ilmoittautumiset ja lisätiedot 25.7. mennessä: hkekki@gmail.com tai puh. 050 304 1324

Ilmat 1.8. klo 19 Kauppaoppilaitos Luvianpuistik.1 Pori. Ohj. Evakot 10v, hanurimusiikkia, huumoria, arvontaa, piirakkoja. Lopuksi tanssia Tarmon tahdissa. Tuu siekii mukkaa iloiseen Karjalaiseen tunnelmaan. Hiitola-säätiö - Hiitolan Pitäjäseura ry.

Sikiön sukuseuran vuosikokous Kurkijoen Pitäjäjuhilla lauantaina 8.8. klo 14.00 Loimaan yhteiskoululla, Puistokatu 16.

Kuolleita

Rakkaamme

**Elma Katri
KAJANDER**

o.s. Repo

* 17.1.1919 Kurkijoki
† 4.7.2009 Orimattila

Ajan katsoi Herra nyt täytyneen,
kätet ahkerat levon sai.
Me siunaamme matkasi viimeisen.
Sua kaikesta kiittäen.

Sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 24.7.2009 Orimattilan kirkossa läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos myös Palvelukoti Kanervan henkilökunnalle Elmatäidin hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

**Hilja Mirjam
HARALA**

o.s. Pitkänen

* 25.4.1926 Lumivaara
† 1.7.2009 Loimaa

Me tiedämme sinun
on parempi näin.
Kivut on poissa,
tuskat takanapäin.
Suo silti kyyneleet nää,
ne rakkautta on ja ikävää.

Olavi
Seppo ja Helvi
Pasi perh.
Piia perh.
Seija ja Jorma
Jaakko perh.
Sauli

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöillisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Rakas puolisoni, isämme ja ukkimme

**Viljo Petter
VALTONEN**

* 13.5.1924 Kurkijoki
† 24.6.2009 Lahti

Syvästi kaivaten
Liisa
Anne ja Juhani
Markku, Anna-Marja,
Natasha ja Peppi
sisaret perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

Ylväänä Karjalan heimo
tuskansa kantanut on.
Maaäiti suojaansa sulkee,
vartija poissa jo on.
Hoivatkaa, kohta poissa on veljet,
muistakaa, heille kallis ol' maa.
Kertokaa lasten lapsille lauluin,
himmetä ei muistot koskaan saa!

Siunattu Lahdessa, Levon Metsäkappelissa 8.7.2009 läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

24.07.2009, Ps. 28:7

Herra on minun voimani ja kilpeni, häneen minä luotan. Minä sain avun, ja minun sydämeni riemuitsee, minä laulan ja ylistän Herraa.

25.07.2009, Luuk. 6:30-31

Jeesus sanoo: "Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, äläkä vaadi takaisin siltä, joka sinulta jotakin vie. Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille."

26.07.2009, 2 Kor. 3:18

Kirkastussunnuntai

Me kaikki, jotka kasvat peittämättöminä katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muuttumme saman kirkkauten kaltaisiksi, kirkkaudesta kirkkauteen. Tämän saa aikaan Herra, joka on Henki.

Virsi 335:1

Kaikkivoipa Jumalamme, me jalkais juureen lankeamme nyt ylistäen, palvoen. Voimasi muut vallat voittoa, ja maa ja taivas kunnioittaa sinua, Luoja ikuinen. Näin kiittää kerubit ja laulaa serafit: Halleluja! On voimassaan ja armossaan niin suuri Herra taivaan, maan.

27.07.2009, Hab. 3:4

Hän loistaa valona, hän säteilee kirkkautta, hohde verhoaa hänen suuren voimansa.

28.07.2009, 2 Moos. 34:29-30

Kun Mooses laskeutui Siinainvuorelta molemmat liitontaulut käsissään, hänen kasvonsa säteilivät, koska hän oli puhunut Herran kanssa. Itse hän ei sitä tiennyt, mutta kun Aaron ja israeliläiset näkivät Mooseksen kasvojen säteilevän, he pelkäsivät mennä häntä vastaan.

29.07.2009, 2 Kor. 3:7-8

Jo kuolemaa palveleva virka, jonka säädökset oli kaiverrettu kivitaluihin, säteili sellaista kirkkautta, että israeliläiset eivät voineet katsoa Moosesta kasvoihin. Ja kuitenkin hänen kasvonsa kirkkaus oli katoavaa. Kuinka paljon suurempaa

kirkkautta säteileekään Hengen palveluvirka!

30.07.2009, Ps. 97:12

Iloitkaa, hurskaat! Iloitkaa Herrasta, ylistäkää hänen pyhää nimeään!

31.07.2009, Ps. 97:1-2

Herra on kuningas! Rie-muitkoon maa, iloitkoot meren saaret ja rannat! Pilvi ja pimeys ympäröi häntä, hänen istuintaan kannattavat vanhurskaus ja oikeus.

01.08.2009, 2 Kor. 3:17

Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siellä on vapaus.

02.08.2009, Matt. 7:24-25

9. sunnuntai helluntaista

Jeesus sanoo: "Jokainen, joka kuulee nämä sanani ja tekee niiden mukaan, on kuin järkevä mies, joka rakensi talonsa kalliolle.

Alkoi sataa, tulvavesi virtasi ja myrskytuuli pieksi taloa, mutta se ei sortunut, sillä se oli rakennettu kallioperustalle."

Virsi 211:3

Kuin vuolas virta aika kiittää, elämän iltaa jouduttaa. Ei armonaikaa aina riittä, kuolema kohta saavuttaa. Nyt auta sanaa kuulemaan, vie meidät taivaan kunniaan.

03.08.2009, Ps. 51:8

Sinä tahdot sisimpääni totuuden - ilmoita siis minulle viisautesi!

04.08.2009, Jer. 7:4-5

Herra sanoo: "Älkää luottako valheen puhujiin, jotka hokemalla hokevat: 'Tämä on Herran temppeli, Herran temppeli, Herran temppeli!' Kääntykää vihdoin oikealle tielle ja tehkää hyvää, kohdelkaa aina oikeudenmukaisesti toisianne."

05.08.2009, Hepr. 12:14-15

Tavoitelkaa rauhaa kaikkien kanssa ja pyrkikää pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa. Pitäkää huoli siitä, ettei yksikään hukkaa Jumalan armoa eikä mikään katkeruuden verso pääse kasvamaan ja tuottamaan turmiota, sillä yksikin sellainen saastuttaa monet.

06.08.2009, Ps. 71:16

Herra, minun Jumalani, minä kerron sinun voimateoistasi ja julistan vanhurskauttasi, sinun, ainoan.

Yleisöltä

Lempi Koho (ent. Niemi) täytti 95 vuotta 19.7.2009 Alastarolla. Syntymäkotona oli Oksentinnäellä Kurkijoella. Merkkipäivää vietettiin perhepiirissä.

Henriikka Forssell Åbo Akademista (Turku) valmistui filosofian maisteri / suomenkielen opettajaksi kesäkuussa 2009. Hänen isoäitinsä Kerttu Töyli (ent. Kylläinen) oli kotoisin Kurkijoen Elisenvaarasta.

Hilkka Rakkolainen

Jaakko Kärhä täytti 81 vuotta 19.7.2009 Rovaniemellä, syntymäpaikka on Rummunsuo Kurkijoella. Kuvassa Jaakko Kärhä on Karjalan matkalla vuonna 1993. Matkalla on poikettu kauppaan Kiviniemen sillan lähistöllä. Kuvassa oikealla on veljensä **Paavo Kärhä**, synt. 26.1.1926 Rummunsuolla ja asuu nykyisin Ahtialassa. Paavo on ostanut tuliaisiksi luudan.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä oli Suomen tärkein vientituote kolmensadan vuoden ajan?
2. Minkälaista urheilua on vikellys?
3. Mikä on maailman tärkein viljelykasvi?
4. Mihin ryhmän kuluvat Fatah ja Hamas?
5. Mikä Ramada on?
6. Missä Euroopan maassa kuolee vuosittain eniten ihmisiä maksakirroosiin?
7. Mikä on Euroopan suurin ydinvoiman tuottajamaa?
8. Missä sijaitsee Suomen suurin vesivoimala?
9. Mitä ovat sopulit?
10. Mihin heimoon ahma kuuluu?

Kurkijoen Pitäjäjuhlat

8.-9.8.2009

Loimaan yhteiskoululla

Kurkijoki-museo Kojonperässä on avoinna lauantaina 8.8. klo 12–16

Lauantaina 8.8. Pääjuhla Loimaan yhteiskoululla

alk. 13.00 **mahdollisuus sukuseurojen ja muiden ryhmien kokoontumiseen** Yhteiskoulun tiloissa (Muista ennakkoilmoittautuminen Kurkijokelaisen toimittukseen - myös, jos tarvitset myyntipöydän)

klo 17–19 **Ruokailumahdollisuus koululla** (10 €)

Kurkijoen Marttayhdistys ry:n ravintola

klo 19.00 **Muistojen iltamat** (10 €) Juontajana Hannu

Haitonen, Soitinyhte Loimaan Savisormet

Musiikkia ja yhteislaulujen johto,

Soitinyhte Loimaan Savisormet

Yhteislaulua

Tervehdyssanat; Paavo Tuunainen

Kansantanssiesitys; Vampulan Karjalaisten

kansantanssiryhmä

Nuoren puheenvuoro

Lausunta; Saimi Varjonen

"Vuoden Kurki"

Huumoria; Seppo Mecklin

Runoja ja riimitelemiä; Savicats

Yhteislaulua.

Tanssimusiikki; Soitinyhte Loimaan Savisormet

Tule mukaan hauskaan tunnelmaan, vaikka**juuresi eivät olisikaan Kurkijoella. Kaikki ovat****tervetulleita!****Sunnuntaina 9.8.**klo 10.00 **Juhlamessu Loimaan kaupunginkirkossa,**

Turuntie 32. Messun päätteeksi kukkatervehdysten

lähettäminen muistomerkeille, saatesanat lausuu

Vampulan karjalaiset ry:n edustaja Entinen Kurki-

joen kirkon alttaritaulu on restauroituna paikallaan

kirkon yläsalissa.

klo 11.30 **Keittolounas yhteiskoululla** (7 €), Kurkijoen

Marttayhdistys ry

Näyttelyitä: mm vanhoja valokuvia sekä

Aslak Sarren kokoelma

Sukututkijat tietoineen paikalla – voit tilata

oman sukututkimuksen

Kohtauspaikka INFO-piste

Myyntipöydillä erilaisia karjalaisia tuotteita ym.

klo 13.00 **Juhlasalissa esitys Kurkijoen arkeologiasta;**

Ville Laakso, FM, tutkimusassistentti

klo 14.00 **Päiväjuhla** (10 €); Juontajana Raija Hjelm

Liput saapuvat

Yhteislaulua, Karjalaisten laulu

Tervehdyssanat; Osmo Kuosa

Loimaan soittokunnan nuoriso-orkesteri

Loimaan kaupungin tervehdys

Kuurolaulua; Loimaan Karjalakuoro,

joht. Armi Haatanen

Lausunta; Eeva Kaplas

Väläika

Yhteislaulua, Varsinaissuomalaisen laulu

Juhlapuhe: "Venäläisten historiakirjojen

muutos Neuvostoliiton romahduttua";

VT Kari Kaunismaa

Kuurolaulua; Loimaan Karjalakuoro,

joht. Armi Haatanen

Musiikkia lusikoilla; Veikko Kuivala,

säestäjänä haitarilla Matti Merta

Päätössanat, Helena Sulavuori

Yhteislaulua, Maamme

Kumpanakin päivänä kiinnostavia työnäytöksiä:

mm.verkon punontaa, kurkijoen piisan teko, kintaan neulon-

ta, valokuvanäyttely ja kuvien tunnistaminen, karjalaisaihei-

sia esineitä, tunnistuskilpailu; Aslak Sarre

Sukututkimus

Sukututkimukset ja vanhoja valokuvia.

Mahdollisuus teettää oman sukusi selvitys

Sukuseurojen ja ryhmien kokoukset

Viime vuotiseen tapaan sukuseuroilla ja muilla porukoilla on

mahdollisuus kokoontua lauantaina iltapäivällä koulutiloissa

alkaen klo 15.00. Ilmoita ennakkoon toimitukseen ryhmäsi

kokoontumisesta ja osallistujien lukumäärästä. Jos tarvitset

myyntipöydän niin myös siitä ennakkovaraa.

Lapsiparkki

Uutena asiana tänä vuonna toimii sunnuntain Päiväjuhlassa

Lapsiparkki. 3-10-vuotiaille lapsille on tarjolla Karjalaisen

Nuorisoliiton ohjelmapaketti. Ohjelma pohjautuu karjalaisu-

teen, karjalaisiin leikkeihin ja lauluihin. Tuo lapsesi juhliille

kokemaan "lasten karjalaisuus".

Vetoomus: innosta juhlille mukaan uusia**henkilöitä, tässä muutamia vinkkejä:**

• Ota nuoremman sukupolven edustaja

autokuskiksi juhlille.

• Kutsu naapurisi, tuttavasi mukaan.

• Kerro juhlista 5 uudelle henkilölle, näin monta

tuhatta uutta ihmistä kuulee Pitäjäjuhlista!

• Tulkaa perheittäin, pienimmät lapsiparkkiin

kokemaan lasten karjalaisuutta!

• Ilmoittaudu toimitukseen talkoolaisiksi!

Tavataan juhlilla!

Kurkijoki-säätiö

Vampulan Karjalaiset ry

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700

Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Nyt saatavana

Kurkijokelaisen vuosikerta 2008 pdf-muodossa 20 E (sis. alv 22 %) Vuosikerta pienessä tilassa, ei kerää pölyä. Kaikki sivut tietokoneella katseltavina. Vielä myynnissä myös vuosien 2004, 2005, 2006 ja 2007 Kurkijokelaisen vuosikerrat. Tiedostojen lukemiseen tarvitaan Acrobat Reader -ohjelma.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7,
32200 LOIMAA puh. (02) 762 2551,
050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Neulakintaan tekemisen opit siirtyvät Ivalon perinnekäsityökerhosta aina Vantaalle asti. Opettajana Pirjo Kopra hyväoppisena oppilaana Piia Ketola.

Jatkoa sivulta 1

taas ollaan yhdessä täällä.

Viime kesänäpä ”päläht pähäin”, että syntymäpäivään viettävälle Pirjolle teetetäänkin karjalapaita valokuvasta, missä hän seisoo viime kesän matkalla kastetun uuden kotikoivumme Kangastalon Kaunottaren vieressä.

Asia kehittyi kuitenkin niin, että päätettiinkin kaikille kolmelle mukaan lähtevälle nuoremman polven edustajalle teettää samantyyppiset paidat. Yllätyksenä tietenkin. Juhlallisesti ne sitten luovutettiin sovituksessa paikassa. Melkei veet silmis hyö yllätyksestä kiiteltiit.

Jatkuvuus on taattu. Vuosi vuodelta tämä nuoriemme vakiporukka on mukana jakamassa kanssamme karjalatunnelmaa kotipihassamme.

Hahtuvat heilui tuulessa

Niin oli koko juhlapäivän kiire, että eräs tärkeä osuus, että eräs tärkeä osuus jäi tekemättä. Olihan syntymäpäiväsankarilla tarkoituksenaan opettaa espoolaisserkulleen Pialle perinnekäsityötä, kinnasneulalla tekoa.

Hiitolan Pitäjässeuran Perinnekäsityökerhon Ivalon alaostossa oli tämä taito opetettu ja se oli päätetty siirtää Hiitolan Perinnekäsityökerhon Espoon alaostan jäsenelle Pia Ketolalle. No, parempi myöhään kuin milloinkaan, Kävi kuitenkin niin, että kotiinlähden hötäkässä lanka ja neula olivatkin joutuneet matkalaukussa auton tavaratilaan. Muolaassa Mannerheimin linjalla olevalla kahvi- ja ”markkinapaikalla” ne sitten kaivettiin esiin.

Muolaan ja Viipurin välillä tämä jalo, vanha perinnekäsityötapa auton tarinässä siirtyi innokkaalle oppilaalle. Hyvä tytöt! Näin sitä pitää. Viime kesänä Pia toimi opettajana ja niin kotikoivun juurella siirtyi varttinällä kehräämisen taito toiselta toiselle. Hahtuvat vain tuulessa heilui, kun laadukasta lankaa syntyi.

Oikein mielessä kihelmöi, mitähän ensi kesänä?

Itse päätin, että opetan heille pärekorin ja tuohisormuksen tekoa.

Siispä vain ”päreitä kainaloon”.

Terttu Ketola

Paremma puoleist pivot

Koitti kaivattu kesäkuu Karjalaa koht lähetti, haluttiin hyvää Hiitolaa. Kaukana kotikunmailla komiat kekkerit kesällä pivot päätettiin pittää.

Pirjo paremmal puolel paiskataa kuuttakymmentä. Suunnitelmat suuremmissa supistii salaperäiset, yllätettää ylenmäärin Ivalon iloinen Impi.

Monesortista mukavaa toine toisiisa perrää syntymäpäiväsankarille. Läkspäs lystikäs lauma Tattarlaisii ”toisiilaisii” tulliit tutu Tarkiaiset.

Feresit pääl oli pantu hulmahtelliit hamie helmat. Tuski tultu ol tutul tiel ku kajaht laulu laatusa. ”Hiitolaan, Hiitolaan...”.

Päivä parraite paisto linnut laulaa lurittelliit lauha tuul käi Laatokalta kullerot, kielot kukkiit, Karjala just kauneimmilla.

Joukko juhlimaa joutu kotpello kauniist kukkasist seppelle soma sijottii juhlakalu pääjä pantii. Ukon kessumaa kielot kauhii kauniina kimpuna kuuskymppise kätösi.

Sit jo samppanja suhisi korkit kimposiit kauas pienimmällä pisimmälle putosiit Putini puolel heinät heilaht Härämies.

Puhetta, pulinaa piisas tömis Tattarlaisii tanner, kärmietkii kauas kaikkosiit. Sit alkoi lahjoi lappaa kaunis koru kaulaheis hempii huivi hartioilles, paita päälle pantavaksi uittettavaksi uusi uistin kukuttavaks käkönen seihtemä samppanajapulloa täytekaakku kaupanpäälle.

Siin oliit lahjat läjäs. Evästä oli ylli kylli vaikka vierail vietäväksi. Kyl oli kemut komiat muistot mukavat mieles mieluisat meille jäivät.

Terttu Ketola

Tähän päättyy Marjaliisa Laineen kirjoittama 3-osainen sarja nyt jo edesmenneen Lennart Ahon kanssa käymistään keskusteluista.

Osa III

Mieheksi sodan jälkeen

Lennart Aho.
Kuva Leena Urhon kokoelma

Lennartilla oli se käsitys, että hän sai lykkäystä kutsunnoissa vuonna 1944 sen vuoksi, että Louhkan Pekka ja Kiiskin Pekka olivat kirjoittaneet anomuksen, jossa sanottiin Lennartin olevan ainoa nuori mies kylässä ja että häntä tarvittiin sielä töihin monessa talossa.

”Työttömien joukossa oli liikkunut ”agitaattoreita” kertomassa, miten Venäjällä nyt on mahdollista ansaita paljon rahaa.

Naapuri Poutasen isäntä Juho, Lennartin kummisetä, oli halvaantunut v.1943 ja siellä erityisesti tarvittiin apua töissä.

Syyskesällä 1944 Lennart tapasi ystävänsä Eino Erosen, joka oli lomalla. Eino äiti oli jäänyt vilkuttamaan portaille, kun hänen poikansa Lennartin saattamana oli lähtenyt kävelemään asemalle. Se jäi Eino Erosen viimeiseksi käynniksi kotona, sillä hän kaatui Muoniossa lokakuussa.

Lennartin isoisä oli ollut ”Gutzeitin” palveluksessa vuosisadan alkupuolella ja liikkunut työssään paljon Venäjän puolella puuta ostamassa. Perhe oli asunut Lieksassa, mutta isoisä oli ottanut poikansa Juhon, Lennartin isän, mukaansa Petroskoihin. Siellä poika, joka oli syntynyt vuonna 1893, oli käynyt pari kolme vuotta kansakoulua ja oppinut venäjän kielen. Isä oli ajatellut hänestä oman

työnsä jatkajaa, silloin venäjän kielen taito olisi ollut tarpeen. Mutta Suomi itsenäistyi ja raja sulkeutui. Juho oli lähtenyt Amerikkaan ja tavannut siellä tulevan vaimonsa ja he olivat menneet naimisiin. Vuoden 1927 maissa hän oli lähtenyt sinne taas, kolmannen kerran, ansaitsemaan rahaa. Mutta lama oli tulossa eikä töitä ollutkaan tarjolla kuten aikaisemmin. Työttömien joukossa oli liikkunut ”agitaattoreita” kertomassa miten Venäjällä nyt on mahdollista ansaita paljon rahaa. Ei kai ollut ihme, että Juho Ahokin, venäjän kielen taitoisena, siinä tilanteessa oli tarttunut syöttiin ja lähtenyt Venäjän Karjalaan.

Jatkon tiedämme monista kuulemistamme tarinoista. Pois sieltä ei päässyt ja vaati taitoa ja onnea välttää puhdistuksilta vainojen aikana. Lennartin isä säilyi hengissä ja vuonna 1944 hän palasi Petroskoin kautta Kurkijoelle. Lennart kertoi, että naapurin Pekka, isäni, oli tullut tervehtimään tulijaa, mutta Lennartin isä ei ollut siitä yhtään tykännyt, vaan oli suuttunut. ”Rikas naapuri tulee katsomaan persaukista miestä”. Poliisit ja jotkut kyläläisetkin olivat kyselleet Lennartilta, että oletteko ihan varmoja, että tämä on oikea mies, ettei vaan ole joku vakooja. Tietysti mamma tunsikin miehensä, mutta Lennartin ei aina ollut helppo hyväksyä yhtäkkiä ilmestyneen isän ”komentelua”.

Lähes kahdenkymmenen vuoden ero oli kuitenkin tehnyt perheen yhdis-

Näkymä riihen raunioiden ja Sopen tien takaa etelään Kiiskilään syksyllä 1941. Sauna on jäljellä. Pellolla ratsastamista varten venäläisten rakennelmia. Poutanen näkyy kaukana mäellä. Aho jää pensaiden taakse vas. reunassa. Kuv. Pekka Kiiski.

tymisen mahdolliseksi ja isä oli lähtenyt taas omille teilleen. Kahvikupin ääressä Ypäjällä Lennart kertoi meille, miten hän oli ollut hakemassa itselleen henkilölistastodistusta. Saatuaan omansa hän oli sanonut, että ottaisi saman tien myös isälleen. Virkailija oli katsonut papereitaan ja sanonut, että hänhän on mennyt Amerikkaan kauan sitten. Joo, mutta se tuli takaisin, oli Lennart sanonut. Ja oli kuin olikin saanut isälleen henkilötodistuksen. Missä tämä tapahtui ei ole jäänyt mieleeni.

Sodan jälkeen

Sodan jälkeen Lennart olisi halunnut lähteä opiskelemaan metsätekniikoksi. Mutta hän sairastui asevelvollisuutta suorittaessaan keuhkokuumeeseen. Keuhkoissa oli vettä ja sairaalassakin piti olla 90 päivää. Ihan terveen papereita hän ei saanut eikä kouluun otettu ilman sellaisia. Hän kävi maamieskoulun Peltosalmella ja alkoi etsiä sopivaa maatilaa viljeltäväksi. Kertoi käyneensä Suonenjoellakin isä-Pekkaa tapaamassa vuonna 1949.

He asettuivat mamman kanssa Ypäjälle, Uutelaan, 1953-54 tienoilla ja sieltä tähän nykyiseen kotiinsa he olivat muuttaneet vuonna 1966. Tämä talo oli ollut vanha ja arvokas, rakennettu 1800-luvun alussa, mutta remontoitu tietysti myöhemmin. Karjaa heillä oli ollut paljon. Ainoa asia, jota Lennart valitti, pariinkin kertaan, oli se, että hän oli ollut aina niin sidottu karjan hoitamiseen, ettei ollut päässyt liikkumaan mielensä mukaan esimerkiksi karjalaisten rientoihin.

Lennart oli katsonut tehtäväkseen huolehtia äidistään loppuun saakka. Mamma kuoli vuonna 1990 melkein 93-vuotiaana.

Sen jälkeen Lennart oli matkustellut paljon yhdessä pitkäaikaisen hyvän

ystävänsä Mirja Mettälän kanssa.

Elisenvaarassa Lennart oli käynyt monta kertaa erilaisten ryhmien mukana siitä saakka kun matkustaminen sinne oli tullut mahdolliseksi. Hän kertoi, että hänen kotitalonsa paikka oli kokonaan hävinnyt ja alue oli kynnety pelloksi.” Sähkölänjan tolpasti on 30 metriä meidän pihhaan.”

Kerran Lennart oli sattunut paikalle, kun venäläiset olivat olleet purkamassa Poutasen taloa. ”Ihan hyviä hirsii” oli kuljetettu pois. Kerran hän oli ollut kävele-

”Suuressa sovhooissa oli aikoinaan ollut ”tuhat lehmää”...

mässä pellolla, kun kuorma-auto oli tullut takaapäin ja häntä oli pyydetty kyytiin. Ajaja oli ollut sovhooisin johtaja. Jotenkin ajatuksia oli pystytty vaihtamaan ja tuttavuus oli syntynyt. Tämä johtaja oli kutsunut heidät kotiinsa vierailuille ja oli perheineen käynyt Suomesakin. Suuressa sovhooissa oli aikoinaan ollut ”tuhat lehmää”, mutta Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen se oli vähitellen lopettanut toimintansa. ”Lehmät oli syöty”

Lähetin Lennartille kopioita muutamista isän kokoelman valokuvista, maisemista ja ihmisistä työssä, ja sain niihin vastauksia, mutta suunnittelemamme kuvien katselu yhdessä jäi toteuttamatta. Lennart muisti tavattoman paljon asioita ja kertoi niitä mielellään. Tuo entinen kyläyhteisö alkaa saada mielessäni vähän muotoa. Olen toistanut tässä kertomuksessa puheluiden aikana ja jälkeen tekemiäni muistintoja kommentoimatta niitä erityisemmin. Moniin avoimeksi jääviin kohtiin ja muutenkin toivon saavani lisätietoja teiltä, jotka vie-

Kurkijoella Kurki-hotellin edessä vuonna 2001 tai 2002. Vasemmalta Lennart Aho, hänen sisarensa tytär Leena Urho, Unto Tiippa vaimoineen sekä Mirja Mettälä keskivivissä. Kuva Leena Urhon kokoelma.

Ryhmäkuvassa hallitus ja valtuuskunta. Takarivi vasemmalta: Milja Peltomaa, Veikko Suutari, Aarno Kiuru, Hanna Haukkala, Eeva Liikanen, Kyösti Mecklin, Eero Lukka, Kari Kaijo. Eturivi vasemmalta: Katri Sildén, Matti Ahokas, Eino Tanninen, Harri Rajainmäki, Keijo Huuhka, Erkki Lankinen, Marja Karvonen. Poissa kuvasta Arja Tuomola ja Martti Turkki. Kuva: Silja Iltanen.

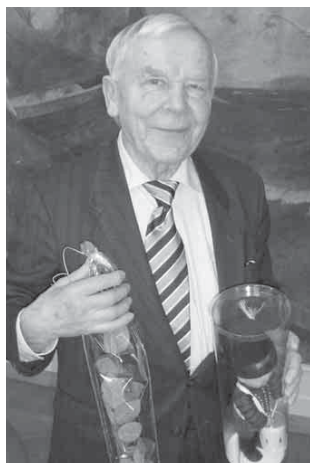

Hiitola-säätiö tänään

Hiitola-säätiön valtuuskunnan vuosikokous pidettiin 14.3.09 Porissa Suomalaisella Klubilla, joka on muodostunut vakiintuneeksi kokoontumispaikaksi viime vuosina. Säätiön valtuuskunnan kahdestatoista jäsenestä oli paikalla yksitoista ja hallitus oli paikalla kokonaisuudessaan sekä säätiön asiamies. Osa säätiön valtuuskunnan jäsenistä tulee pitkienkin matkojen takaa, kuten Eeva Liikanen Helsingistä, Hanna Haukkala Jyväskylästä, Erkki Lankinen Lahdesta ja vpj Harri Rajainmäki Naantalista (Velkualta). Lähiseudulta valtuuskuntaan kuuluvia on pj Keijo Huuhka Vammalasta, Arja Tuomola Kiikoisista (poissa), Matti Ahokas Luvialta sekä Eino Tanninen ja Katri Sildén Ulvilasta. Porilaisia jäseniä valtuuskunnasta löytyy Aarno Kiuru, Milja Peltomaa ja Kyösti Mecklin. Hallituksen jäsenistä suurin osa on lähiseudulta, joskin Veikko Suutari on lukuisia kertoja matkannut kokouksiin Nummelasta ja pj Kari Kaijo saapuu Suodenniemeltä. Muut halli-

tuksen jäsenet ovat Martti Turkki Nakkilasta, vpj Airi Helin, Eero Lukka ja Marja Karvonen Porista. Säätiön asiamies Silja Iltasen kotipaikka on Ulvila.

Sekä Hiitola-säätiön valtuuskunnan että hallituksen kokoonpanoon tuli muutoksia. Erovuorossa olleet Veikko Suutari ja Martti Turkki jäivät pois hallituksesta. Heidän tilalleen hallitukseen valittiin Juhani Lukka Ulvilasta ja Reino Kekki Söörmarkusta.

Erkki Lankinen toimi säätiön valtuuskunnassa 36 vuotta, häntä muistettiin kukkasilla ja Rumpalipoika-nukkepatsaalla.

Valtuuskunnasta pysyivät eroa Arja Tuomola ja Erkki Lankinen. Heidän tilalleen Hiitola-säätiön valtuuskuntaan valittiin Martti Turkki ja Kimmo Collander Kirkkonummelta. Kokouksen lopuksi puheenjohtaja lausui kiitokset eroaville hallituksen ja valtuuskunnan jäsenille ja paikalla olleille luovutettiin Rumpalipoika – nukkepatsaat muistoksi toiminnastaan Porissa kotipaikkaa pitävästä Hiitola-säätiöstä.

Valtuuskunnan jättäneistä Erkki Lankinen on toiminut säätiön valtuuskunnassa vuodesta 1973 yhteensä 36 vuotta, josta 6 vuotta puheenjohtajana ja 8 vuotta varapuheenjohtajana. Nykyisen tulevaisuustyöryhmän puheenjohtajana hän on ollut kaksi vuotta. Arja Tuomola on toiminut valtuuskunnassa vuodesta 1993 yhteensä 16 vuotta. Hallituksesta valtuuskuntaan siirtynyt Martti Turkki on toiminut hallituksessa vuodesta 1994 yhteensä 15 vuotta ja Veikko Suutari vuodesta 2003 yhteensä 6 vuotta.

Huolimatta vallitsevasta

taloudellisesta taantumasta voitiin todeta, että Hiitola-säätiön talous on hyvällä mallilla, vaikkakin osakesalkun arvo on laskenut. Kuitenkin osinko- ja korkotuottaja oli viime vuonnakin saatu. Kokouksen virallisten asioiden, kuten tilinpäätöksen ja vuosikertomuksen hyväksymisen jälkeen päättiin keskustelemaan tulevaisuuden toiminnan suunnittelusta. Perinteistä varttuneen väen virkistysleiriä ei tänä keväänä järjestetä vetäjäpulan vuoksi, mutta syksyille on mahdollisesti suunnitteilla kulttuuripainotteinen teemaleiri. Säätiö jakaa edelleen stipendejä ylempään korkeakoulututkintoon valmistuville vuosittain. Hakumenettely tulee hieman muuttumaan eli ympärivuotisesta hausta siirrytään kerran vuodessa tapahtuvaan hakumenettelyyn. Kannatusta sai ajatus korotetusta stipendistä hiitolatai karjala-aiheisen loppu-työn tekijälle. Hiitolaisille järjestöille säätiö myöntää toimintaan avustusta. Muut avustukset käsitellään jatkossakin tapauskohtaisesti. Tulevaisuustyöryhmä on

pohtinut ja ideoinut uudenlaista toimintaa, joka kiinnostaisi myös nuorempaa sukupolvea. Näistä kuultiin tulevaisuustyöryhmän ajatuksia, esimerkkinä lasten kuorotoiminnan tukeminen sekä seminaari Karjalan menetyksen aiheuttamien kokemusten merkityksestä nuoremmille sukupolville ja mahdollisesti asian tarkastelu ilmaisullisin ja toiminnallisoin keinoin, kuten esim. kirjallisuusryhmässä. Säätiön kustantamille kirjoille on ollut kysyntää, johon tästäkin voi löytyä jatkoideaa. Hiitolan naisen kansallispukua on saatavilla Taito Etelä-Karjala ry:ltä Lappeenrannasta. Sitä voi tiedustella suoraan heiltä: Marja Koskimäki (05) 6789 503 marja.koskimaki@tai-toetelakarjala.fi

Hiitola-nettisivut ovat jo pidempään olleet uudistamisen tarpeessa. Valtuuskunnan kokouksessa kuultiin nettisivujen uudistamisen tämänhetkisestä tilanteesta. Uudistus on loppusuoralla ja uudet nettisivut saadaan käyttöön lähiaikoina. Hiitola-nettisivuilla on paljon historiatietoa, joka siellä

säilyy edelleenkin muuttumattomana. Lisänä sivuille pyritään saamaan laajemmin tietoa nykyhetken toiminnasta ja ajan tasalla oleva tapahtumakalenteri sekä erilaisia kiinnostavia kirjoituksia hiitolaisuuteen liittyen.

Hiitola-säätiöstä on Raija Collanderilla työn alla historiikki, joka on mittava kirjoitustyö. Historiikista on tarkoitus tulla elävä kertomus säätiön toiminnan vuosista perustamisesta tähän päivään. Historiikin on tarkoitus valmistua parin vuoden sisällä ja se tulee toivottavasti omalta osaltaan vastaamaan kysyntään, jota on säätiön kustantamista kirjoista ollut. Valitettavasti monesta Hiitola-säätiön kustantamasta kirjasta on painos loppunut, joten uusia tarvitaan tilalle. Hiitola-säätiö jatkaa aktiivista toimintaa eri muodoissa ja pyrkii tukemaan hiitolaisen kulttuurin säilymistä omalta osaltaan.

Silja Iltanen
Hiitola-säätiön
asiamies

lä muistatte tuon seudun ja ajan. Kirjoittaisitte lehteemme muistojanne tai ottaisitte yhteyttä minuun. Lennartin sisaren tytär Leena Urho on lukenut kirjoitukseni. Häneltä olen saanut muutamia täsmennyksiä aikamääriin, sekä valokuvia. Vietimme kolmisin, Mirja, Leena ja minä, tunnelmallisen ilta-päivän Leenan kotona keskustellen ja muistellen.

Tämän kertomuksen päättökseksi sopivat mielestäni hyvin yhteisen, Elisenvaaran aikaisen naapurimme Elvi Miikkulaisen puhelimesta lausumat sanat: ”Lennartista ei kellää oo mittää pahha sanomista!”

Marjaliisa Laine

”Lennartista ei kellää oo mittää pahha sanomista!”

Poutasen talon rauniot vuonna 2007 Valtosesta päin. Kuv. Antti Laine.

Hiitola-kuulumisia

Hiitola-nettisivut ovat uudistuneet. Hiitola-säätiö on ylläpitänyt hiitola.fi nettisivuja, joilla on ollut paljon tietoa Hiitolan historiasta ja kyllistä sekä nykyhetken toiminnasta. Sivut kaipaivat pikkuhiljaa päivittämistä ja nyt sivut ovat uudistuneet. Ansiokkaasti koottu vanha tieto on talalla, sivujen rakennetta on pyritty selkiyttämään ja nykyhetken toimintaa pyritään saamaan paremmin esille ja päivitettyä. Jotain osioita vielä puuttuu, eivätkä nettisivut tietenkään ole koskaan valmiit, vaan vaativat jatkuvaa päivittämistä.

Päivittäminen tulee jatkossa tapahtumaan säätiön ja pitäjaseuran paikallisin voimin. Hiitolaiset ry:n nettisivut on linkitetty hiitola.fi -sivuille ja paljon muitakin linkkejä löytyy. Tapahtumakalenterista löytyy niin Hiitolan Pitäjaseuran tarinaillat kuin kotiseutumatkot. Tarkoitus on, että sivuilta jatkossa tulee löytymään ajankohtaisia kirjoituksia hiitolaisilta tai Hiitolasta kiinnostuneilta henkilöiltä näkökulmia palstalta. Käykää siis tutustumassa sivuihin ja hyviä ideoita siitä, mitä sivuilla voisi olla, ottaa vastaan Hiitola-säätiön asiamies

Silja Iltanen, shiltanen@netti.fi.

Hiitola-säätiön varttuneen väen virkistysleiriä ei tänä keväänä järjestetty. Tilalle on suunnitteilla syyskuussa viikonloppuleiri, jonne ikähaitariksi on suunniteltu useampia ikäpolvia. Tämä olisi yksi keino siirtää hiitolaista perinnettä sukupolvelta toiselle. Leirisuunnitelmat ovat vielä kesken, viikonlopusta pyritään teemään kiinnostavaa erilaisten teemojen avulla. Jos leiri toteutuu, leiri-ilmoitus löytyy loppukesän Kurkijokelainen- ja Karjala-lehdistä.

Hiitolan pitäjäjuhlaa

vietetään taas elokuun ensimmäisenä viikonloppuna 1-2.8.2009. Lauantai-illalla vietetään FL Ville Laakson kertomana uusista arkeologisista löydöistä Hiitolassa, tutuilla paikoilla. Lauantai-illalla vietetään iltaa. Sunnuntai aloitetaan lipunnostolla Kauppaopilaitoksen edessä ja sieltä myös lähtee linja-autokuljetus messuun Väinölän kirkkoon. Linja-auto palaa Keski-Porin kirkkopuiston kautta, jossa kukkatervehdysten lasku sankarivainajien ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkeillä. Pääjuhla alkaa Kauppaopilaitoksella klo 13 ja siellä kuullaan iloista hiitolaista ohjelmaa sekä tavata tuttuja. Kannattaa tulla!

Maisemantutkijan kotiseuturetki Hiitolaan

Matkakokemuksena kotiseuturetki on erilainen, jos Karjalassa ei ole omia sukujuuria. Hiitolan pitäjän seuran matka oli kohdallani toinen Laatokan Karjalaan suuntautuva. Milja Elomaan luotsaama ryhmä starttasi 21.5. aamuyöstä. Matkalla oli tällä kertaa mukana vain neljä syntyperäistä hiitolaisista. Nuoremmat olivat joko jälkeläisiä tai näiden puolisoita ja lapsia. Uutena ryhmänä matkoille ovat tulleet satakuntalaiset, joita vetää reissulle mukaan joko kiva porukka tai muu mielenkiinnon kohde. Yllätyksekseni en ollut tälläkään kertaa ainut ei-hiitolaiset juuret omaava eli voidaanko sanoa ”uuskarelianisti”? Jokin termi täytyy meille muille Karjalan lumoon innostuneille toki keksiä.

Raivattalassa

Ryhmän jäsenten nuorentuminen tuo mukanaan uusia matkaan liittyviä tapoja ja tarpeita. Nuoremmat jaksavat liikkua enemmän ja laajemmalti varsinaisten

pihapiirien ja kotipaikkojen muistelun lisäksi. Oma-toimisempi liikkuminen kiinnostaa myös. Raholan koulun lähellä on runsaasti kivoja kävelyreittejä aina Kurkijoelle saakka. Vahinko ettei Hiitolan keskustassa ole tällä hetkellä majapaikkoja ainakaan suuremmalle ryhmälle. Iltaisin olisi mitä oivallisin tilaisuus käyskennellä tiheästi rakennetussa kylän keskustassa suuntaan jos toiseenkin. Itseeni teki suuren vaikutuksen Raivattalan kylän venäläistyyppinen keskittymä. Jotkut pihasta olivat kauniita omalla eksoottisella tavallaan. Säilyneet suomalaistalot ovat kuin muisto jostain kaukaa. Suomalaisissa kylätaajamissa ei ole liiemmin säilynyt rakennuksia sotaa edeltäviltä vuosikymmeniltä, ainakin päärakennukset on elintason kohotessa enimmäkseen uusittu.

Kiinnostavaa on seurata ryhmämatkojen kehitystä juuri sukupolven vaihtumisen valossa. Väki nuorentuu myös Hiitolan asukkaissa ja nytkin näimme Raivattalas-

sa uutta nuorta asukaspolvea. Osa taitaa alkeellisen englannin, joten kommunikointi on mahdollista eritavalla kuin ennen. Eräskin nuorehko mies halusi kysellä oman talonsa historiasta ja entisistä omistajista. Hän vaikutti hieman pettyneeltä kuullessaan, että talon entiset omistajat ovat poistuneet manan majoille eikä perillisiäkään ollut. Hän olisi ehkä halunnut yhteydenpitoa talonsa entisiin omistajiin. Kyseessä oli todennäköisimmin Aleks ja Olga Varjuksen talo. Yleinen historian tietoisuuden lisääntyminen vaikuttaa tulevaisuudessa siihen, miten vierailijat ja uudet asukkaat voivat muodostaa tuttavuuksia. Uusi venäläinen sukupolvi on matkustanut enemmän ja on eri tavalla tietoinen historiastaan. Täytyy toki muistaa, että uusi väestö on muuttanut Hiitolaan vapaaehtoisesti, kun taas 40-luvulla alueelle pakko-siirrettiin väestöä Keski-Venäjän patoalueilta. Näillä venäläisillä ei ollut koskaan elämässään mahdollisuutta vierailla kotiseuduillaan, ja Karjala on varmasti poikennut melko lailla ihmisten kotiseudun maisemista. Näin ollen juurtuminen on saattanut jäädä puolitiehen, mikä taas on näkynyt omistautumisen puutteena ympäristön suhteen.

Venäläisten tapa muodostaa tiiviitä ryhmäkyliä on vaikuttanut siihen, että hajallaan sijainneet suomalaisrakennukset on haluttu siirtää tai poistaa entisiltä paikoiltaan. Yritin hurjaa vauhtia ajaneen taksin ikkunasta löytää suomalaisia talon paikkoja. Kivijalkojen ja rakenteiden jäänteiden perusteella on melko selvää havaita, miten talojen paikat on pyritty sijoittamaan suo-

malaisen perinteen mukaisesti ja lähes poikkeuksetta kauniiseen paikkaan. Hyvä näkyvyys sekä taloon ja talosta ulospäin on merkinä siitä, että maanomistajilla on aikojen saatossa ollut varaa valita sopivan ihan-teellinen paikka pihapiirin muodostamiseen.

Uutta ja vanhaa rinnatusten

Raivattalan kylän tiheä rakenne on entiselle asujalle vieras ja outo, sillä muistin perukoilla on vielä näkymä vuosikymmenien takaa. Ulkopuolinen katsoja ei osaa ajatella näkymää yhtä outona, sillä muistin varaisia näkymiä ei ole. Maisema on muotoutunut venäläisten omistuksessa vähitellen – taloja on hävinnyt paikoiltaan eri syistä ja niiden tilalle on joko rakennettu uutta tai jätetty paikka jou-tomaaksi. Suomalaiselle ei helpolla selviä venäläinen rakentamispolitiikka, sillä vuosikymmenien aikana on neuvostovalta kokenut suuria muutoksia, jotka näkyvät maisemassa. Arkkitehti Netta Böök mainitsee Kurkijokea koskevassa tutkimuksessaan juuri 1990-luvun olleen maisemallisesti ratkaiseva ja tällöin tapahtui suomalaisten matkailijoiden kannalta ikävimmät muutokset kyläkuvassa. Kolhoosi- ja sovhoosilaitoksen sortuminen tuhosi välillisesti paljon suomalaisten rakennusperintöä. Viitta-aiempaan käsitykseeni ihmisten juurtumattomuudesta alueelle.

Rajan läheisyys vaikuttaa Hiitolaan ja sen vierailijoihin. Sotilasalueen merkkinä oleva puomi saattaa pahimmassa tapauksessa estää kotipiiriin näkemisen. Traagista kotiseutumatto-koilla onkin Venäjän hal-

Raivattalassa Sildenin talon edustalla.

linnon vaikutukset siihen, mitä voidaan nähdä tai ei. Suurvallan intressien ollessa kyseessä ei tilanteeseen aina voida vaikuttaa. Se mikä oli viime vuonna, voikin nyt olla jo toisin. Muutosten toteaminen maisemassa tuo ihmiset joka kesä uudestaan Hiitolaan. Joillekin matka on velvollisuus menneiden sukupolvien muistolle, toisille taas mukava kesän kohokohta samanhenkisesä seurassa. Kovin erakko ei viihtyisikään, sen verran sosiaalisuutta bussimatkailu vaatii.

Pörstin suku tapasi toisen- sa Hiitolan kylänraitin kaupan edustalla. Kaksi erillistä sukuhaaraa, toinen Porista, toinen Kankaanpäästä olivat liikkeellä omilla kuljetuksillaan ja pienimuotoinen sukkokokous pidettiin spontaanilla tavalla siltä seiso-

malta. Jotain tuttua koettiin kaiken outouden keskellä. Hiitolan raitti on tätä nykyä kovin kerrostalovaltainen ja uudehko kaupparakennus henkii uutta venäläisyyttä. Suomalaisille tuttuja tulkittuja juomia myytiin kylmäkaapista, jonka päällä olevassa televisiokuvassa ortodoksijumalanpalvelus. Uusi ja vanha perinne lyövät kättä melkoisen yllättävien yhdistelmien kautta.

Jotain taianomaista on noissa seuduissa ja todennäköisesti on ensi toukokuussa taas luvassa matka Hiitolan suuntaan. Toivoisinpa vielä Viipurissa pikkuisen pidempää pysähdystaukoa vanhan kaupungin sokkeloihin tutustumiseen.

Eeva Sinerjoki, Pori
Kirjoittaja on

Kulttuuriolosuuskunta
Nyyfiikin toimitusjohtaja

Venäläistä eksotiikkaa.

Hiitola-säätiön historiikka kirjoitetaan, haluatko olla mukana?

Säätiön kuuden vuosikymmenen vaihteita kootaan kirjaksi, jonka pitäisi valmistua ensi vuoden aikana. Nyt on myös sinulla oiva tilaisuus osallistua tämän kirjan tekoon. Kerro jotain muistoja tai tarinoita, jotka liittyvät esimerkiksi Hiitola-juhliin, virkistysleiriin, kotiseutumatkoihin, Hiitolan naisen kansallispukuun, Hiitola-aiheisiin kirjoihin, tapaamisiin säätiön edustajien kanssa, opintoavustuksiin tai johonkin muuhun Hiisi/Hiitola-säätiön toimintoihin. Onko sinulla valokuvia jostain säätiön järjestämästä tapahtumasta? Kirjaan tulee myös ”Hiitolassa

sanottua” - sananparsia ja niitä otetaan mielellään vastaan lisää. Kirjoita tietosi paperille tai läheta ne sähköpostina. Jos haluat, voi kirjan toimittaja tulla käymään luonasikin tarinoita kuuntelemaan. Kirjan kirjoitus on jo hyvässä menossa, mutta näitä teidän hiitolalaisten omia kokemuksia säätiön toiminnasta kaivataan lisää. Tarinoiden tulisi olla lyhyitä ja napakoita. Kirjan toimittaja ottaa vapauden lyhentää ja muokata tekstejä, mikäli on tarvetta. Valokuvien toivotaan olevan sellaisia, joita ei ole aiemmin julkaistu.

Jos sie jottai lustii näist säätiö järjestämist tillaisuuskist muistat tai siul on valokuvii näist tappauksist tai ihmisist, nii paaha assiit paperil ja postita Siikasii Collanderin Raijalle. Hää, entinen Huuhkaa Eeron ja Hiljan tyttö Hiitola Haukkavaarast, tätä kirjaa tekkyy.

Raija Collander
Leppijärventie 240
29810 Siikainen
puh: 050 326 0073
raija.collander@luukku.com

62. Hiitolan pitäjäjuhlat

Porissa 1.–2. 8.2009

Porin Kauppaoppilaitos Luvianpuistok.1

la. 1.8. SEMINAARI

”Uutta tietoa Hiitolan muinaisesta asutuksesta”
Vapaa pääsy, kahvitarjoilu

la. 1.8. klo 19 ILMAT

Ohjelmassa musiikkiesityksiä huumoria, arvontaa ym. Lopuksi tanssia, tanssittajana Tarmo yht. Pääsymaksu 10 € sis. väliaikakahvin.

su. 2.8. klo 9 Lipunnosto juhlapaikalle, lippulaulu.

su. 2.8. klo 10 MESSU

Väinölän kirkko Päkintie 1-3 Pori.
Pastori Jarkko Willman, kuoro Laatokan Laulajat. Messun jälkeen kunnianosoitus Keski-Porin kirkkopuistossa muistomerkeillä. Linja-auto kulj. lähtö klo 9.30 Kauppaoppilaitoksen parkkipaikalta.

su. 2.8. klo 13 PÄÄJUHLA

Juhlapuhe Karjalan Liiton kunniapj. Pertti Viinanen. Meri-Porin soittokunta, Niklas Vepsä ym. Pääsymaksu 12 € sisältää väliaika kahvin. Myynnissä su. keittolounas 5 € ja kirkkokahvit 2 € Kohtauspaikka – Tuotemyyntiä

Toivotamme kaikki lämpimästi tervetulleiksi!
Hiitola-säätiö - Hiitolan Pitäjäseura ry.

Tattarin talo

Muistojen matka lapsuusaikaan

Eipä sitä tarvitse kuin istua tuohon lempinojatuoliinsa ja sulkea silmänsä, niin yhtäkkiä sitä onkin siellä varhaislapsuutensa maise-
missa – ja muistot kultaavat nämä hetket. Se on kuin taulu, jonka kehykset saavat aina uuden kultakerroksen kehyksiinsä.

Lapsuuteni kylä oli Nehvola

Siinä Tiurulan ja Päijälän välissä, pieni 14–15 savun kylä. Pitääkin nyt tehdä kierros kylässä, eli muistojeni matka lapsuuteni maisemissa.

Isäni oli Simo Tattari nuorempi ja talon paikka oli Kangastalo. Siitä vaan sitten matkaan, riihen ja savusaunan välistä kulki polku lähinaapuriin, joka oli Lattu. Taloa asustivat sisarukset Ida Lattu ja Helmi Kekki poikiensa kanssa. Pojat, Taavi ja Onni olivat muutamia vuosia minua

vanhempia, mutta kyllä heidän rakentamillaan rattailla saatiin kyytiä monta kertaa ja hauskaa oli.

Sitten oli pienoinen Miinan mökki siinä Alakylään kääntyvän tien mutkassa. Miina- mummon piirongin alalaatikosta löytyi aina rinkeli pienen tytön käteen.

Sitten oli siinä Aaronmäen kupeessa toinenkin Lattu. Siellä asui Maria mummo poikansa Toivon perheen kanssa. Hilikka oli lapsista nuorin ja minun paras sekä rakkain leikkiverini, meillä ne yhteiset leikit sujuivat sovussa. Emme koskaan kinanneet keskenämme. Oi niitä aikoja! Vieläkin tunnen vastakypsyneiden mansikoiden tuoksun, kun pujottelimme niitä heinän korteen ja sitten asetuimme siihen Aaronmäen rinteen vierekkäin istumaan ja syömään. Hilkan vanhemmat sisarukset olivat Vieno, Väinö ja Erkki.

Latulta kipaisen sitten parin peltosaran poikki, niin siinä olikin Parkkalin Anne-

lin ja Vilhardin keltaiseksi maalattu talo. Heillä oli Olavi – niminen poika. Heidän taloonsa tuotiin kylän posti 2-3 kertaa viikossa. Sieltä sitten haettiin Maakansa, Käkisalmen Sanomat ja taisipa siellä olla vielä Yhteishyvä ja Pellervokin.

Pitääpä sitten mennä Suokantaan - se oli paikan nimi, vaikkei suota näkynyt missään. Siinä oli Väinö ja Maikki Tattarin koti. Tauno ja Pentti olivat heidän poikansa. Pentti oli myös hyvä leikkikaveri. Hän oli erittäin kekseliäs tekemään erilaisia härveleitä leikkeihin. Maikki- emäntä oli hyvä ompelija ja ihailun kohde oli käsin veivattava ompelukoneensa. Kyllä siinä syntyivät kauniit leningit emäntien ja tyttärien päälle. Saimme usein häneltä tilkkuja nukkiemme vaatetarpeisiin.

Sitten pitää ottaa suunta siitä kauniin männikön läpi kylämme koululle.

Nehvolaan saatiin oma koulu v.1935

Ja sehän oli koko kylän ylpeys. Nehvolan koulupiiriin kuului monta lähiympäristön kylää. Siellä aloitin minäkin koulunkäyntini, vuosi ennen sodan syttymistä.

Koululta olikin sitten hyvä jatkaa matkaa Mikkelmäen ja Katajamäen välissä kulkevaa polkua pitkin Tutille. Punainen tupa oli Anni ja Mikko Tutin, sekä heidän poikansa Matti ja Laina Tutin perheen koti. Siellä oli aina mukavaa käydä leikkimässä. Myös onkiminen oli yhteinen harrastuksemme. Heidän lähellään oli suuri hiekkakuoppa ja eräs leikeistämme oli hypätä siitä hiekkakuopan reunalta sin-

ne pehmeään valkoiseen hiekkaan, kuka milloinkin pisimmälle pääsi.

Tämän jälkeen pitänee lähteä Alakylään päin. Siitä vaan Nehvolanlahden rannan ja peltosarkojen välistä polkua pitkin. Ensimmäisenä oli Katri ja Pekko Latun talo. He olivat vanha pari, mutta aina ystävällisiä lapsivieraillekin. Pekko kuului myös koulun johtokuntaan, vaikka heillä itsellä ei ollutkaan koululaisia. Vähän matkaa Pihlajakumpuun päin oli Lyydia Tannisen talo, jossa hän Matti- poikansa kanssa eleli.

Pekko Latun kohdalla tien toisella puolella oli ja eli pienessä punaisessa mökissään Maria Tanninen. Hän hieromalla hoiteli kylän väen kipeytyneet jäsenet. Hän oli varmaan nuorena ollut komea tyttö, kun joskus kertoili, että oli siltavoudein tytär ja oli useampiakin kosisijoita kerrallaan. Marian mökin naapurissa oli toinen pikkuruinen tupanen, se oli Pajarin Katrin mökki. Sanottiin että hän oli taitava kehräämään ja kutomaan.

Pikkuinen matka Katrin mökiltä eteenpäin oli Riikonen. Siellä asuivat Väi-

nö ja Iida poikansa Aarren kanssa. Aarre oli mukava leikkikaveri.

Aarrella oli varmaan värikyniä niin paljon kuin koko kylässä yhteensä

ja sen takia olin innokas käymään heillä kylässä, kun Aarre antoi minunkin värikyniä käyttä. Nyt olikin jo Häränmäen mummon aika saada vieraita, ja sinne oli aina mukavaa mennä. Mummolla oli suuri tupa. Rakennus oli harmaa valkoisine ikkunapielineen. Maria Lattu oli mummon nimi ja hän oli leikkikaverini Aila Tutin isomummo. Tuvan suuren uunin päällä Ailan kanssa teimme markkinoilta saamiemme gutta-perkkanukkien vaatteita. Oi niitä aikoja!

Nyt pitää jatkaa peltosarkojen yläpäässä ollutta kärrytietä pitkin Mököpäähän. Siinä olikin sitten Päijälään menevä maantie.

Siitä vasemmalle ja pieni poikkeama oikealle ja oltiinkin jo ”toisiille”. Siellä Simo Tattari vanhempi asusteli perheineen.

Heillä oli myös suuri per-

Hänen vaimoiaan sanottiin ”tätinäksi”

he. Hilikka oli perheen nuorin ja minua vähän vanhempi. Meillä oli saha ja kirves usein työvälineenä, kun kuvittelimme osaavamme tehdä vaikka mitä mieleen tulee. Ainakin osasimme Reino-veljen harmiksi katkaista sahan terän. Mukavia muistoja!

Olipa vielä Kangastalon kohdalla tien toisella puolella Tutti - Jussin pieni harmaa mökki. Jussi oli yksinäinen mies. Hän haki meiltä maitoa, ja kun mummo tai äiti leipoivat laitettiin Jussille ”lämpimäisiä”. Usein sain silloin olla viejänä.

Nyt on kierros tehty ja tultu kotipihaan takaisin.

Muistot ovat elämän rikkaus. Muistoissa saa palata entisiin aikoihin. Elää uudelleen mikä on ollut ja ymmärtää uudella tavalla jokaisen hetken elämän täyteyden

Näin kertoili Tattarin tyttäristä vanhin Anja lapsuuden muistojaan kotikylästään Hiitolan Nevolasta.

Anja Karlsson

Ruohottunut Nehvolanlahti. Oikealla Mikkelimäki, vasemmalla Rapatinmäki

Nuoruusmuistoja Ihojärveltä

Me kylän pojat odotimme innolla heinäkuun kahdetkymmenettä päivää, jolloin alkoi ravustusaika. Ihojärven vessä ja joessa oli erittäin runsas rapukanta. Jo vähän aikaisemmin kunnostettiin pyydykset ja tehtiin haavi, noin kolme metriä pitkä haarapääkeppi, jolla pyydykset nostettiin ylös vedestä, sekä 10 cm:n rapumitta. Alamittaiset ravut laskettiin veteen

takaisin. Syöttinä käytettiin kananlihaa, joka oli ravun herkkua.

Meillä oli parikymmentä pyydystä, jotka laskettiin jokeen 5–10 metrin välein. Kun kaikki oli laskettu, alkupäästä sai jo tulla kokenemaan. Normaali saalis oli noin sata rapua illassa. Ravut säilytettiin satkassa (sumpussa), joka oli metri kertaa metrin suuruinen

puulaatikko. Laatikon sivulaitoihin porattiin taa-
jaan reikiä. Satka laskettiin joen virtapaikkaan ja pantiin kansi lukkoon, muuten tahtoi rapumäärä vähentyä. Laatikkoon lisättiin uusia perunoita ja herneen varsia ravuille ruoaksi.

Kauppias Mylén osti rapuja aina pyhäiltäisin. Olimme onnellisia, kun saimme mielestämme huomattavan summan omaa rahaa.

Heikkisen pojat kertoivat saaneensa 500 rapua parhaana päivänä. Me veljeni Oivan kanssa panimme paremmaksi. Saimme 600 saksiniekkää, mutta meni-pä aikaakin puoleen yöhön. Emme maltaneet lopettaa, kun tuli niin hyviä rapuja.

Kotiinpaluusta tulikin pulmallinen. Veimme pyydykset heinälatoon. Koppa tuli täyteen rapuja. Loput pantiin juutissäkkiin, jossa pyydyksiä oli kannettu. Säkki tuli niin märeksi ja paina-

vaksi, että piti kaksi kertaa vaihtaa kantajaa reilun kilometrin matkalla. Kotona ravut jaettiin kahteen säkkiin, jotka levitettiin kasteltuina nurmikolle lopuksi yöksi. Kyllä uni maistui!

Toinen muisto on jo miehekkäämpi. Täytettyäni 15 vuotta sain metsästysluvan ja uuden kaksipiippuisen haulikon.

Eipä pyhäämuna nukuttanut. Piti lähteä metsälle jo aamuhämärissä, onhan aamu parasta metsästysaika. Riistaa olikin silloin kaikkialla. Olin jo oppinut ampumaan tarkkaan pienoiskiväärillä ja voittanut Lopotissa poikien ampu-mahiihtokisankin.

Pidin kirjaa saaliistani. Ensimmäisenä metsästyskautenani sain pienriistaa peräti 113 kpl. Harmi vaan, että piti jättää riistaparatiisi.

Lauri Koho Ihojärveltä, nykyisin Tampereella.

Martti ja Selma Kohon lapset Ihojärvellä: vasemmalta Vieno, Hilikka, Lauri ja Oiva.

Lauri Koho toimi sittemmin kesällä 1944 jatkosodassa tykistön tulenjohtokeskuksessa pahoissa paikoissa: Valkeasaarella, Siiranmäessä, Äyräpäässä ja Vuosalmella. Hänen isoveljensä ja ravustuskaverinsa Oiva Koho katosi jäljettömiin sodan loppuvaiheessa Aunuksen Karjalassa.

Tapio Nikkari

Lauri Koho (oik.) saaliineen Savukoskella Korvatunturin maisemissa

Kurkijokelaisia kunnalliselämässä

Vuoden 2008 viimeisessä numerossa alkanut artikkelisarja käsittelee kurkijokelaisten osuutta sijoituskuntiansa kunnalliselämässä vuosina 1947-2008.

Loimaa, entiselleen kasvanut kaupunki

Loimaa kuului varhaisina aikoina Satakuntaan ja sen syrjäisenä alueena asutettiin suhteellisen myöhään. Loimaan seurakunta mainitaan ensi kertaa 1420 -luvun vaiheilla. Loimaa tunnettiin vahvasti talonpoikaisena maanviljelysalueena aina 1800-luvun lopulle saakka. Vuonna 1876 valmistunut Turku - Toijala rautatie toi Loimaalle teollisuutta ja Loimaan seutu alkoi vähitellen liukua Turun ja Varsinais-Suomen suuntaan. Näin ollen seudulla on jo kauan laulettu Varsinais-Suomalaisten laulua. Sen rinnalle tuli sotien jälkeen Karjalaisten laulu kun Loimaalle ja sen lähikuntiin asutettiin lähes 6000 entistä kurkijokelaista.

Loimaa sai kauppalanoikeudet vuonna 1921 ja kaupunkioikeudet vuonna 1969. Aikanaan Loimaan kunnasta erosivat itsenäiseksi Loimaan kauppalat, myöhemmin kaupunki, sekä Alastaron, Metsämaan ja Mellilän kunnat. Metsämaan kunta liittyi Loimaan kuntaan vuonna 1976. Loimaan kunta ja kaupunki liittyivät yhteen vuoden 2005 alusta

ja Alastaron ja Mellilän kunnat liittyivät Loimaaseen vuoden 2009 alusta lukien. Näin ollen myös aikanaan itsenäistyneet em. seurakunnat ovat palanneet emoseurakuntansa siipien suojiin kappeliseurakuntina, mitä ne aikanaan myös olivat.

Karjalaiset kunnallisvaaleissa.

Koska Loimaan kauppalat oli pienehkö alue keskellä Loimaan kuntaa, ei kauppalan alueelle myöskään tullut kovinkaan paljoa karjalaista maatalousväestöä vaan suurin osa kurkijokelaisista asutettiin siis Loimaan kunnan ja lähikuntien alueille. Myöhemmin karjalainen yritteliäisyys löysi kyllä tiensä erittäin voimakkaasti myös Loimaan kaupunkiin.

Vuoden 1947 kunnallisvaaleihin karjalaiset menivät omalla listallaan mutta valtuustoon saakka ei karjalaisten ehdokkaista kukaan yltänyt. Sen sijaan seuraavissa vaaleissa, siis 1951 alkaneealla valtuustokaudella valtuustossa nähtiin kaksi karjalaista, Mikko Luhtala ja Pekka Äikää. Vuonna

Tellervo Niemensuo valittiin Keskustapuolueen 1. naisvaltuutettuna Loimaan kaupunginvaltuustoon, vuonna 2008 hänelle myönnettiin kultainen ansiomerkki 30 -vuotisesta toiminnasta kunnalliselämässä. Vuosina 2004-2006 hän toimi kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtajana.

1954 valtuustoon valittiin Aaro Mylen ja vuonna 1957 Juho Toiviainen. Seuraavissa vaaleissa ei valtuustoon valittu yhtään karjalaisten edustajaa. Vuonna 1965 valtuustoon tuli jälleen Juho Toiviainen.

Loimaan noustua kaupunkikastiin valittiin ensimmäiseen kaupunginvaltuustoon vuonna 1969 alkaneealla toimikaudelle Eino Ahokas ja Martti Repo. Seuraava valtuusto, joka aloitti vuonna 1973, jäi jälleen ilman karjalaista edustusta. Kaksi seuraavaa valtuustokautta, jotka alkoivat 1977 ja 1981, karjalaisten edustajana oli Veikko Toiviainen. Seuraava, 1985 alkanut valtuustokausi toi jälleen ”tyhjän käden”.

Vuoden 1989 alusta alkoi Tellervo Niemensuon kausi, sillä hänet valittiin valtuustoon yhteensä neljäksi kaudeksi. Vuonna 1993 Tellervon kaveriksi nousi Markku Ahokas joka sai jatkokauden myös 1997.

Vuonna 2001 Niemensuon lisäksi valtuustoon ylsi Taina Haavisto, toisen sukupolven karjalainen.

Loimaan kaupungin ja kunnan yhdistymisen jälkeen vuonna 2005 aloittaneeseen kaupunginvaltuustoon tulivat valituksi Raimo Savolainen, Pekka Ahokas, myös toisen sukupolven karjalainen, Taina Haavisto, Leena Virtanen, myös toisen sukupolven edustaja. Kaupunginhallitukseen ovat kuuluneet Martti Repo vuodet 1969-72, Markku Ahokas vuodet 1989 – 96 ja Pekka Ahokas ja Taina Haavisto vuodet 2005-08.

Raimon unelma toteutui

Kurkijoki-silta ylittää Loimijoen miltei kaupungin keskustan kohdalla. Tämä kevyen liikenteen silta johtaa Satakunnantieltä joen toiselle rannalle Kurkijoenpuistoon. Näin ovat Loimaan seudulle siirtyneet

kurkijokelaiset saaneet uusille asuinsijoilleen entisen kotipitäjänsä nimeä kantavat puiston ja sillan.

-Tämä on erittäin hyvä asia ja olen kannattanut sekä puisto-, että siltahanketta ihan alkuvaiheista lähtien. Hanke sattui ilmeisesti sopivaan ajankohtaan, totesi Raimo Savolainen, joka kuului kaupunginvaltuustoon kauden 2005-08 ja kuuluu edelleen.

Entä kuka on Raimo Savolainen? - Olen syntynyt Kurkijoen Särkijärvellä vuonna 1937. Äitini oli Tyyne, os. Parjanen ja isäni Heikki Savolainen. Hän tunsii kyläläisten keskuudessa nimen Heikki, pienempi vempelenkijä, koska naapurikylässä oli toinen Heikki Savolainen, kertoi Raimo.

Loimaan Niinijoelle evakoksi joutunut Raimo aloitti työuransa kaupan palveluksessa ja päätyi siitä lisäopin- tojen jälkeen pankkialalle Niinjoen osuuspankkiin, josta hän jäi varhaiseläkkeelle vuonna 1993. Perheeseen kuuluu vaimo Sirkka ja kaksi tytärtä, Tarja ja Kati, joilla tosin jo ovat omat perheet kummallakin. Sirkka ja Raimo asuvat kerrostalossa Loimaan kaupungin keskustassa, minne he muuttivat Niinijoelta Raimon jäätyä eläkkeelle.

-Karjalaisuudesta on todettava, että lapsena häpesin itseäni, vanhempiani ja yleisestikin karjalaisuutta. Tunsin meidän olevan toisen luokan kansalaisia jotka eivät pysty normaaliin elämään eikä sen vaatimuksiin. Iän myötä on ajatus kulkeutunut aivan päinvastaiseen suuntaan, karjalaiset ovat kaiken menetettyäänkin pärjänneet hyvin alkuperäisten loimaalaisetkin kanssa. Siitä on olemassa selkeät esimerkit kaikilla elämän aloilla.

-Olen käynyt kotiseutumatkalla kaksi kertaa ja nähnyt Karjalan alennustilan. Karjalaisen kulttuurin säilyttämisen näen erittäin tärkeänä tavoitteena. Siinä on hyvää työtä tehnyt myös Kurkijoki-säätiö, jonka tilintarkastajana olen toiminut, sekä Kurkijokelainen-lehti, kertoi Raimo Savolainen.

Kunnalliselämään hän kertoi joutuneensa / pääseensä asiakkailtaan tulleiden pyyntöjen aloitteesta.

Martti Repo etsii vanhoista kaupungin valtuuston pöytäkirjoista karjalaisten valtuutettujen nimiä.

Kunnalliselämästä hän sai kokemusta monista lautakunnista.

Se jälkeen suostuin valtuustoehdokkaaksi ja tulin valituksi valtuustoon kaudeksi 1989-92. Valtuustokausi jäi sillä erää kuitenkin ainoaksi, koska Savolaiset muuttivat Loimaan kaupunkiin. Seurasi 10 vuoden hiljaiselo mutta uusi valtuustoura urkeni kaupunginvaltuustossa vuosiksi 2005 -08. Ennen 2004 kunnallisvaaleja Olavi Ala-Nissilä tiedusteli, Kurkijoki-säätiön tilintarkastusta tehtäessä, että voisiko Raimo asettua valtuustoehdokkaaksi Loimaan kaupunkiin. Raimo kertoi kysyneensä, että vieläkö näin vanha parta kelpaisi listoille. -Sehän olisi ilosanoma, vastasi Olavi. Niin alkoi uusi valtuustokausi, joka jatkuu edelleen. Raimo on myös nykyisen kaupunginhallituksen varajäsen.

- Olen kokenut, että kyllä yksikin henkilö voi aktiivisuudellaan vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon. Toki työ on yhteispeliä. Hyville ideoille on mahdollista löytää kannatusta yli puoluerajojen. Omat perustelut ja asioiden ennakkoselvittelyt ovat tärkeitä ennen kuin asiat tulevat valtuustokäsittelyyn. Itse olen kannattanut hyviksi näkemiäni asioita, vaikka ne eivät olisikaan oman ryhmän esityksiä. Tulevaisuus näyttää siltä, että jatkamme entiseen tahtiin, mikäli virtaa vain riittää. Pyhäjärven rannalla Eurassa oleva kakkosasuntomme, jonka lippusalossa liehuu Kurkijoen viiri, tulee edelleen olemaan tärkeä tukikohtamme, sanoi Raimo Savolainen.

Arvi Heinonen

Raimo Savolainen pitää hyvänä asiana, että Loimaalle on saatu Kurkijoki-puisto ja Kurkijoki-silta.

Elisenvaaran Martat vastojen teossa

Heinäkuun toisella viikolla tuli Rastaan Ritvalta Martoil- le kutsu heille saunavastojen tekoon ja kutsu loppui keho- tukseen: ”miehet mukaan”. Ajankohta olikin siihen mitä parhain, sillä on todettu heinäkuun alkupuolella teh- tyjen vasto- jen lehtien pysy- vän parhaiten kiinni oksissa. Talon isäntä, Veikko Rastas, oli hakenut hyvät tekoaineet nuoresta koivikosta, joten kelpasi niistä vastoja tehdä kukin omien taitojensa ja

taipumustensa mukaan. Ja kun vielä pieni lämmin ke- säsade kasteli tienoota, olivat ilmassa tavallista paremmat kesän tuoksut. Sade ei teki- jöitä lainkaan haitannut, sil- lä isäntäväki oli järjestänyt vastaverstaan tilat katon alle. Jotkut sanoivat pakastavansa vastansa myös joulusaunaa varten.

Keskustelua syntyi lehti- ilmoituksesta, jossa puhut- tiin ”vihtojen” teosta. Moni totesi, että eivät Elisenvaa-

ran Martat vihtoja tee, vas- toja ne on! Allekirjoittanut- kin tuli paikalle uteliaana, millainen on vihta karjalai- sen tekemänä, mutta saikin todeta, että vasto- jahan siellä onneksi tehtiin. Myös on vielä ”tuoreessa muistissa” se tilanne, kun sain vihtaa poikasena ollessa äidin kä- destä ja siinä vihdassa ei ollut lehtiä lainkaan, eikä sitä ehditty hauduttaa sau- nan kiukaan päällä. Mutta tehokas ”saunominen” se

kyllä oli. Tosin liat eivät tainneet iholta paljonkaan karista.

Hyviä olivat emännänkin tarjoilut: kahvit tykötarpei- neen ennen töitä ja sen pääl- le jäätelöt ja muut herkut. Kelpasi meidän ”Marttien- kin” olla mukana. Kaikkien mukanaolijoiden puolesta lausun suuret kiitokset isäntä- väelle.

Eino Vepsä

Elisenvaaran Martat työn tulokset käsissään ja onnistumisen myötä iloiset ilmeet kasvoillaan on myös kahdella ”Martil- la”. Talon emäntä Ritva on takarivissä toinen oikealta ja Rit- van pojanpoika edessä alhaalla. Taustalla on koristeina pit- kiä olkia, joista emäntä taitavasti tekee kauniita himmeleitä.

Suokannan risteyksestä lähtee tie kotikyläämme Nehvolaan.

Nuorten talkoot

Varmaan moni lehden lukijoista muistaa ”Nuorten talkoot” –nimisen tapahtuman. Taisi olla –43 tai –44 kesällä. Meidän kylän eli Nehvolan koulun piha oli keräilypaikka.

Keräyskohteena oli kaikki mahdollinen materiaali, mitä voidaan käyttää uudelleen. Jo silloin oli tuo, nykyäänkin niin muodissa oleva ”kierrätys”, ajankohdainen asia. Kerättiin kaikki mahdollinen: metalli- ja rautaromut, luut, lasit, pihkaa ym.

Opettaja Männikkö antoi kaikille innokkaille ”talkookirjat”, joihin hän sitten tarkkaan merkitsi eri tuotteista kerääjille näiden ansaitsemat pisteet.

Vielä 65 vuoden jälkeen Anja Karlsson löytää Nehvolan tiestä tutun merkkikiven

Luita oli keräilypaikalle kertynyt iso kasa. Pojat olivat löytäneet jonkun ison eläimen pääkallon, lieneekö ollut lehmän tai hevosen ja sieltä se katseli ammottavin silmäaukoin suuren luukasan päältä.

Pilkkeitä tarvittiin autojen häikäpönttöihin, niillähän ne autot silloin kulkivat.

Pitihän siinä talkoissa olla mukana ahkeroinnassa myös tämänkin tytön. ”Toisiin Hilkan” kanssa olimme innolla tekemässä myös pilkkeitä. Isä antoi kuvan kaataa koivun ja siitä sitä sitten kaksi pikkutyttöä pokasahalla sahata jäyrysi koivun nurin. Sitten sahapukin päällä koivun rungosta sahattiin taitavasti noin 5 cm:

Pihkaa kaivettiin puunkoloista

Pihka oli myös oikein haluttua tavaraa. Olimme Hilkan kanssa tässä touhussa kovin ahkeria ja innokkaita. Keräsimme pihkaa ihan kilokaupalla. Olimme molemmat kovia kiipeilemään, joten ei tuottanut vaikeuksia vähän korkeammaltakaan puusta saada pihkaa keräilypusseihin.

Meillä oli sellaiset ”puulapukat”, millä kaivelimme puunkoloista. Sielläpäin sirpaleet olivat vioittaneet puiden runkoja ja niistähän sitten löytyi hyviä pihka- paikkoja. Innoissamme luovutimme vähän ylpeinäkin tämän melkoisen pihkamäärän. Tietenkin taas kertyi runsaasti tärkeitä pisteitä.

Mielestäni kaikki kelpasi keräykseen, myös kumit ja nahkapalatkin.

Keräyksen päätyttyä oli talkoiden päättäjäiset. Pisteet laskettiin ja kuinka ollakaan, tämä tyttö sai ensimmäisen palinnon, joka oli pokasaha ja siinä merkki ”Peto”. Hilka sai toisen palkinnon, joka oli rautalapio. Arvata vain saattaa, kuin ylpeitä ja onnellisia olivat kaikki pikkutyttöä (12-13 v.) saamistaan palkinnoista. Tietenkin myös siitä, että olimme saaneet olla mukana tässä tärkeässä talkootouhussa.

*Anja Karlsson
os. Tattari Hiitolan
Nehvolan kylästä*

Vanhaan valokuvaan selitystä

Kurkijokelainen 12 (26.6.2009) lehdessä ilmestyi Irja Vehmasen kirjoittama Tarkennuksia ja kysymyksiä Mummon arkun tarinoihin. Siinä hän kyseli oheisesta hautajaiskuvasta.

Pauli Teräntö Kokkolasta kirjoitti:

Kuva on ilmeisesti otettu isäni kameralla ja hän on itse ollut kameran takana. Omistan samanlaisen kuvan kuvaajan Pekka Terännön poikana.

Kuvassa Karoliinamummo on ensimmäisenä vasemmalta, seuraavana on äitini Maria Teräntö. Hänen vieressään musta huivi päässä, kädet ristissä edessä on Raholan kylässä asuneen ns. Mikko-sedän puoliso, entinen Terentjeff, myöhemmin Terola. Olkapään takana olevaa henkilöä en enää tun-

ne. Seuraava on Jaakko Tereska, opettaja Korpiselältä ja hänen veljensä Feodor Terentjeff, minun isoisäni. Seuraava on Feodorin tytär Katri Teräntö, Feodorin ja Katri-tädin edessä on Pauli ja Olavi-veljet (itse kurkistelen kuusen takaa). Kahdesta oikealla olevasta miehestä toisen tunnen, oikean puoleisen miehen sukunimi on Olkkonen ja hän asui Karoliinan naapurina (vanha poika, joka myöhemmin meni naimisiin palvelijansa kanssa).

Arvelen, että henkilöä arkussa olisi nainen, jota

sanottiin ”Olenaksi”, olisiko ollut Antti Olkkosen äiti?

Minkähän takia tähän kuvaan ei ole saatu enemmän väkeä, olisihan Karoliinalla ollut tyttöjä ja pojat Jaakko ja Pekko, mutta olisiko ollut arkipäivä.

Olettaisin, että vainaja on ollut Terentjeffin sukua, koska Jaakko Tereska oli Korpiselältä asti tullut hautajaisiin.

Henkilö, joka lepää arkussa saattaa olla olevaksi sanottu henkilö. Yksinäisen ja köyhän hautajaisiin ei useinkaan tullut väkeä liiemmalti.

Vanha luokkakuva

Räihävaaran koululaiset v.1942

Räihävaaran entiset koululaiset kokoontuvat Kurkijokelaisten pitäjäjuhlilla Loimaan yhteiskoululla lauantaina 8.8.2009 kello 15.00 jossakin luokkahuoneessa.

Opastus paikalla. Toivotaan, että mahdollisimman monet entiset Räihävaaran koulua käyneet tytöt ja pojat tulisivat tunnistamaan entisiä koulutovereita.

Juhlilla tavataan.

Alarivi vas. Arvo Kuosa, Vilho Kuosa, Pentti Julku, Vilho Sikiö, Taisto Pöllänen, ? Heinonen.

Toinen rivi vas. Terttu Rasilainen, Irja Heinonen, Anja Torkki, Terttu Sahl, Maila Torkki, Marjatta Korpela, opettaja Juho Hiekkänen, Aino Tanskanen, Riitta Rämänen, Sirkka Salminen, Aino Sikiö.

Kolmas rivi vas. Hilma Sikiö, Anja Mustonen, Helmi Kuosa, Eila Torkki, Kirsti Heinonen, Meeri Sanela, Aune Forsbacka, Inkeri Tiainen, Lilja Tanskanen, Irja Sikiö.

Neljäs rivi vas. Kalevi Sahl, ? Heinonen, Lauri Poutanen, Reino Sahl, Valde Rämänen, Erkki Ketola, Eero Kainulainen, Jalmari Sikiö, Asseri Kärnä.

Kurkijoen Pitäjäjuhlat

8.-9.8.2009 Loimaan yhteiskoululla

Toripäivän aikana saimme nauttia aurinkoisen sään mukanaan tuomaa väriloistoa

Palaneen Kurkijoen kirkon hahmo erottuu Aslak Sarren tekemässä teoksessa.

Ihmispaljoutta ja väriloistoa Loimaan torilla Kurkijoki-säätiö ja Kurkijokelainen jalkautuivat torikansan pariin Loimaalla, 17.7.2009

Heinäkuinen perjantapäivä valkeni kirkkaan auringonpaisteen ja helteen merkeissä kun Kurkijoki-säätiön puuhaihmiset alkoivat purkaa esineistöään omalla osastollaan torilla. Pöydille löysivät paikkansa monen monituiset myyntituotteet, Kurkijoki-säätiön julkaisemat kirjat, kauniit viirit sekä paljon muuta. Myös Kurki-

jokelaisen irtonumeroita oli vapaasti jaettavana torikansan parissa ja niiden myötä kiinnostavaa luettavaa moni veikin mukanaan kotiin. Sanomalehti Kurkijokelaisella on nyt meneillään erikoistarjous: Koko loppuvuoden lehdet, eli 5 kk maksavat nyt vain 15 euroa. Koko vuoden kestotilauksen hinta on 35 €. Lehden tilauslomake on tä-

män lehden takasivulla.

Varsinaiseksi kiinnostuksen kohteeksi ylitse muiden osoittautui Aslak Sarren kokoelmiin kuuluvat Karjalasta peräisin olleet esineet. Osastolla kävijät ihmettelivät niitä ja monet osasivat eräät tunnistaakin. Kurkijoen kirkkoa esittävä taideteos kuitenkin mykisti useimmat. Aslak Sarre kertoi että hän

oli kävellyt poltetun Kurkijoen kirkon raunioilla:

– Oli järkyttävää nähdä, että aikoinaan niin komeasta kirkosta oli jäljellä vain torso, tornin yläosaa kannatteleva betonirunko. Siellä murheeni vallassa kulkiessani näin hiiltyneet laudat, jotka loivat mieleeni eräänlaisen kuvajaisen. Otin hiiltyneet laudat mukaani.

– Kotona sitten huomasin, että laudoista muodostuu Kurkijoen kirkon profiili. Niinpä tein siihen metallista hitsaamalla alustan, johon kirjoitin tekstin Kurkijoki, sekä kirkon rakentamis- ja tuhoutumispäivämäärän.

Tätä taideteosta monet kävijät pysähtyivät aluksi hieman ihmeissään katselemaan, kunnes heille selvisi mikä sen tarina oli ja siinä vaiheessa useankin silmät kostuivat.

Palaneen Kurkijoen kirkon alttaritaulu yhdessä sakraalisineiden kanssa saatiin onneksi pelastettua kirkosta ennen evakoon lähtöä. Tällä hetkellä kauniiksi ja alkuperäiseen asuunsa

restauroitu alttaritaulu on nähtävänä Loimaan kirkon yläsalissa.

Kurkijoki-säätiön puuhanaiset Leena Virtanen ja Pirkko Riikonen kommentoivat iloisina että kylläpä Loimaan torilla olikin paljon torikansaa. Monet olivat arvioineet, että nyt tehtiin yleisöennätys, että koskaan aiemmin tavallisena toripäivänä ei olisi niin monta myyjää ja niin paljon kansaa siellä kuljeskellut. Myös torikahvion luona näkyi asiakkaita olevan ihan jonoksi asti.

Aurinkoisena toripäivänä yleisöä hauskuuttivat myös Soitinyhtye Loimaan Savisormien hanuristit tilanteeseen hyvin sopivalla musiikillaan. Yhtyeen säestyksellä laulusolisti Hannu Haitonen lauloi komeasti ja yleisö silminnähden nautti kuulemastaan. Soitinyhtye Loimaan

Savisormet esiintyy myös Kurkijoen pitäjäjuhlilla 8. elokuuta ja viihdyttää yleisöä tanssimusiikillaan.

Kurkijoki-säätiö ja Vampulan karjalaiset ry yhdessä Kurkijoen Marttayhdistys ry:n kanssa järjestävät tänä vuonna Kurkijokelaisten 63. pitäjäjuhljen Loimaalla Yhteiskoulun tiloissa 8.-9. elokuuta.

Tänä vuonna on tarkoitus kutsua kaikki iloisesta karjalaistunnelmasta pitävät ihmiset, nuoremmat ja ikääntyneemmät, lähempää ja kauempaa mukaan pitäjäjuhlisiin. Syntyperällä - eli onko karjalainen vaiko ei - ei ole väliä, vaan kaikki ovat yhtä lailla tervetulleita nauttimaan hauskaista ja välittömästä tunnelmasta sekä monipuolisesta ohjelmasta

Kuvat ja teksti:
Jaakko Taitonen

Piimäpiirakka (10 annosta)

2 dl	Valio Laktoositon™ rasvatonta piimää
2 dl	sokeria
1 dl	laktoositonta Valio Oivariini® juoksevaa
3 ¼ dl	vehnäjauhoja
½ rkl	leivinjauhetta

Päälle: esipehmitettyä raparperin (n. 7 dl) tai omenan paloja tai kauden marjoja (n. 3 dl).

Tarjoiluun: Valio Laktoositon™ Vanhan ajan vanilja -kastiketta.

Sekoita pohjan ainekset.
Kaada taikina piirasvuokaan (halkaisija noin 28 cm).
Lisää päälle raparperit, omena tai marjat.
Paista 200 asteessa 2 - 30 min tai kunnes on kypsä.

Piimä on monipuolinen kesäherkku

Luonnostaan vatsaystävällinen piimä on raikas kesäjuoma ja monipuoliseen käyttöön sopiva tuote. Suomessa juodaan piimää noin 13 litraa henkeä kohden vuodessa. Hapanmaitotuotteena piimä kestää maitoa paremmin vaikkapa kuljetusta kaupasta mökille, mutta monen tunnin lämpimässä seisomisesta ei piimäkään kestä pilaantumatta.

Suomessa on myynnissä kaikkiaan 23 erilaista piimää, joista 11 on rasvattomia ja 8 terveystuotteita.

Yhteenlaskettuna myydyimpiä ovat terveystuotteita

lutteiset piimät, kärjessä Valio Gefilus® piimä, jonka vastustuskykyä lisäävän probiootin vaikutukset ovat eniten tutkittuja maailmassa. Valio A+™ piimään taas on lisätty vatsaa tasapainottavia Asidofilus- ja Bifidus-maitohappobakteereja. Valio Laktoositon™ rasvaton piimä sopii kaikkein herkkätsaisimmillekin henkilöille. Seuraavaksi suosituimpia ovat rasvattomat piimät.

Piimän ystävät ylpeitä valinnastaan

Valion syksyllä 2008 tekemän kvalitatiivisen kuluttaja-

tutkimuksen mukaan piimän ystävät perustelevat piimän käyttöä muun muassa sillä, että se ei sisällä mitään ”ylimääristä” ja on luonnostaan vatsaystävällinen. Piimää pidetään terveellisenä ja luonnollisena tuotteena.

Moni kokee, että piimä sopii vatsalle ja rauhoittaa stressivatsaa paremmin kuin maito. Kokemus voi johtua siitä, että piimä sisältää vähemmän laktoosia kuin maito. Sen sijaan piimä sisältää vatsalle hyvää tekeviä mikrobeja.

Piimä sisältää myös kaikki maidon rikkaat ki-

vennäisaineet ja vitamiinit, jotka pitävät luut ja lihakset kunnossa.

Piimä sopii leivontaan

Monipuolinen piimä sopii myös erilaisten herkkujen raaka-aineeksi.

Piimä on perinteinen klassikkoherkku ja piimäpiirakkaan sopivat täytteeksi sekä raparperi että omena. Piimästä voi marjakeittojen ja hunajan tai sokeerin kanssa sekoittaa raikkaan välipalajuoman. Viitseliäät valmistavat piimästä herkullisen munajuuston.

Valio Oy

29 VUOTTA SITTEN...

Oheinen juttu oli pysäyttänyt Hellikki Mattlarin hänen järjestellessään juttuarkistiaan. Siinä vinkkejä myös tämän päivän tutustumiskohteiksi. Menkääpä katsomaan, miltä Kurkijoki-museo tänään näyttää!

Kurkijokelainen 27.6.1980

Pientä puhetta Kurkijoki-museosta ja Kurkijoki-seuran puuhista

Kurkijoki-museon avajaistilaisuudesta Kanta-Loimaan seurakuntatalolla on Kurkijokelaisessa ollut jo selostus täydentävine valokuvineen. Siinä yhteydessä oli tietysti mahdotonta aivan esine esineeltä kertoa näistä ensimmäisistä lahjoituksista. Siksi paljon tavaraa oli jo tähän alkulähtöön kätkeistä löytynyt.

Kaikki lahjoitetut esineet eivät olleet vielä paikallaan kuten eivät monet lahjoittajatkaan. Mm. Raili Räsänen suuta lahjoitusta, kokonaista kalustoa lisä-esineineen, ei olisi toistaiseksi voitu mahduttaakaan nykyisiin tiloihin. Myös avajaispäivän jälkeen on esineistöä kertynyt lisää, ja sama jatkuu toivottavasti tulevilla pitä-

jänjuhlissa. Sillä heinäkuun 26-27 päivien aikana, siis molempina juhlapäivinä, on tarkoitus järjestää juhlapaikalle esineiden vastaanottopöytä. Niinpä juhlille tulija, muista: Museotavaraa mukaan ja esineiden yhteyteen mahdollisimman tarkat tiedot kustakin, erilliselle lapulle kirjoitettuna.

Tulkoon tähän vielä poimituksi muistilehtiöstäni vähän täydennystä lehti-artikkeliin. Ensimmäisistä lahjoituksista, Kurkisäätion suurlipusta sekä Kurkijoki-seuran virsikanteleesta ja piiskasta, kertoivat pari valokuvaa. Yksityisten lahjoittajien luettelo on melkoinen.

Kari Rahiala: maisemataulu Kurkijoelta; Heikki

Poutanen: valokuva-albumi Elisenvaaran rautatieläisistä; Niilo Kostermaa: teos Siirtokarjalaisten tie; Aino Paju: 100 v. vanha Raamattu; Eino Kuokkanen: separaattori, rukouskirja, musta naistenpuku, alushame, esiliina, kummitädin kihlasilkki, sodan- ja väli rauhan aikaisia ostokortteja, oleskelulupia ym.; Tyyne Tanskanen: kaulaspalikat (lähes 100 v. vanhat), polsterpussi (liinasta omasta maasta), pellavapyyheliina, aivinpussi; Martti Jakonen: yli 100-vuotias käsikäyttöinen ompelukone (räätäli-isoisan Korpsaaren ostama); Elsa Roininen: Antti Vanhaselle kuuluneet käsikäyttöinen ompelukone sekä virsi- ja rukouskirja.

Toivo Heinonen: Asioitsija Kallionimen kärejäsalkku – Ja tähän väliin pieni muistelo. Muistan oikein hyvin Kallioniemen sedän (niinhän silloin sediteltiin), sieltä Hanhinevan kaupan läheltä, mennä vippaisseen jotain tärkeännäköistä -siis tuo salkku - kainalossaan. Edelleen Toivo Heinonen: Uudenkyllän sepänsällin kuperikulho, v:lta 1939 lusikka ja muki, alle 10-vuotiaitten hiihtokilpailujen palkintolusikka, kompassi (v. 1936), laulukirja (v. 1934), siima ja matokoukku, rahapussi (v. 1935), silmälasit, pahakuppi sekä mummon äidille antama kihlasilkkihuivi.

Armas Paavilainen: tädin Hilma Hukan tallettamia nuorisoseuran (vai oliko näytelmäkerhon) ilmoituk-

sia nyt kehystettyinä. Ne kertoivat esitettävän mm. ”Nuori luotsi” ja ”Lentäen Helsinkiin”. – Pieni muistelo. Nämä ilmoitukset vaikuttivat heti tutuilta. Aivan varmaan olen joskus polvimekkoisena seissyt niitä tutkistelemassa jonkin ilmoitustolpan tai -seinän vieressä. Ja näinhän erityisen primadonnan, Willbergin Mirjamin, usein kulkevan kotiinsa porttimme ohi.

Lahjoituksista vielä. Elma Hartikka: äidin pöytäliina (kudottu pienirudulliseksi sen ajan tavan ja mallin mukaan); Uuno Varjus: Elsa Pietikäiseltä (o.s. Toiviainen) saatu rovasti G. Arokallion muotokuva sekä Elisenvaaran Seura-huoneen laskulomake; Viljo Hakulinen: Aromäen Nuorisoseuran vuosikertomus (v. 1924); Hellikki Mattlar: Elisenvaaran yhteiskoululla äidin käyttämä hopeinen mustekynän varsi, sinetti-leimasin, Kokoelma ylioppilaslaseja (v. 1939) sekä Karjalan Valon talonkeja.

Valpas toimittajamme kertoi museon avauspäivän sattuneen kansainväliseksi museopäiväksi. Oli mukava sattuma. Ja meidän ”museoimme” oikein todella. Oman museo-ohjelmamme loputtua oli tilaisuus tutustua paikalliseen, Loimaan maakuntamuseoon (vai olisiko nimi Kanta-Loimaan) tien toisella puolella. Siellä saatu asiantunteva opastus ja edustava esineistö antoivat oivallisen kuvan tyypillisestä varsinaissuomalai-

sesta elämäntilasta esi- ja isovanhempiemme aikana.

Kurkijoki-seuran bussi teki jo lähtöä kohti Helsinkiä, kun Aili Sarre ehdotti poikkeamista heille Loimaan Karhulaan (Uula) Sarren kotimuseossa. Sinne lähdettiin katsomaan omalaatuista, pääasiassa lapinleimaista museoaluetta, kokonaista laajaa pihapiiriä. Näissä puiteissa ei voi läpikäydä kaikkea keväisen kauniin mäenkupareen antia. Siellä on itse käytävä! Pihaan tultaessa huomio kiinnittyy mm. lappalaisekseen ja Lapin mahtiolentoon, seitaan. Tilavassa piharakennuksessa löytyy ”vaikka mitä”. Siellä on kokonainen evakkotupa sekä veistoksia sellaisia kuin kullankaivaja, poro, ruuhi, lapintiira ja eksoottinen kobrakin puhumattakaan mielikuvituksellisista otuksista ja haltiahahmoista, joista moni edustaa myös luonnon omaa muovaustaidetta. ”Leipurintalo”-museosta jäi paljon keskeltä mieleen aikoinaan Sophie Mannerheimille kuulunut pikku kehto. ”Uulan työtuvan” monista vaikuttavista tauluista ja veistoksista oli varmaan erikoisin nykyajasta sinne hypähtänyt ”Sputnik”. Vaelimme viimeiseen kohteeseemme, ”Lapinkirkkoon”, joka toimii oikeana pikkukotakappelina ja jossa suvun pieni vesa on kastetutkin. Museokokonaisuus ei ole suinkaan valmis, kertoi Aili Sarre, vaan täydentäminen jatkuu.

Lopuksi siteeraan vielä Litmasen Kyöstiä: Alla oleva on hänen Karjalan liitolle luovuttamasta seuramme toimintaa kuvaavasta kirjelmästä:

”Tämä kuluva vuosi on alkanut muistotilaisuuksilla. On kulunut neljä vuosikymmentä siitä, kun suurin osa Karjalan-heimoa joutui siirtymään juuriltan tänne - onneksemme vapaaseen Suomeen - etsimään sijoituspaikkaansa.

Olemme hajottuneet hyvin laajalle alueelle. Kuitenkin pyrimme omalta osaltamme kokoamaan kurkijokelaisia yhteisiin rientoihin.

Ajattellessamme nyt lähestyvää Karjalan liiton suurkulkuetta ja juhlaa johon mekin osallistumme, meistä monesta tuntuu siltä, että emme enää jaksa kymmenen vuoden kuluttua järjestää vastaavaa juhlaa, jolloin puoli vuosisataa on kulunut kohtalon hetkestämme.

Uskomme kuitenkin, että nuoremmat astuvat paikallamme ja säilyttävät heimorakkauden jatkamalla sitä työtä, jonka me tunneimme tärkeäksi ja oikeaksi.

Liiton suurjuhlien jälkeen toimintamme jatkuu pitäjäjuhlien merkeissä Loimaalla, heinäkuun 26-27 päivinä. Ohjelma on runsas ja monia iloisia tapaamisia lienee luvassa.”

Hyvää kesää kaikille Kurkijokelaisien lukijoille! Nummelassa 16.6. Hellikki Mattlar

Älä kiihdytä kesään

Nopeus katsotaan hyödyksi monilla elämän aloilla. Työelämässä nopeus ja tehokkuus liittyvät pitkälti tuottavuuteen. Myös liikenteessä kuljetusten ja matkustamisen nopeus ovat positiivisia piirteitä. Sen sijaan liikenneonnettomuuksissa nopeus näyttää nurjat puolensa. Mitä nopeampi vauhti on, sitä pahemmat ovat seuraukset.

Kun nopeus kasvaa, havaintojen teko, tilannearvioinnit ja ajoneuvon pysäyttämismahdollisuudet vaikeutuvat. Liikuttaessa 80 km/h riski kuolla on 20 -kertainen 30 km:n tuntinopeuteen verrattuna.

Nopeus on kuitenkin vaikea kokea sellaiseksi vaaratekijäksi kuin se todellisuudessa on. Harva meistä on koskaan joutunut vakavaan onnettomuuteen. Lisäksi monilla kuljettajilla on taipumus ulosmitata hyvän ajoneuvon ja hyvien ajo-olojen antama turvallisuuslisä ajamalla entistä vauhdikkaammin. Hyvät ajo-olot hämäävät käyttämään liian suurta nopeutta varsinkin kesällä. Tästä syystä kesän onnettomuustilastot ovatkin joka vuosi turhan synkät.

Kun nopeus kasvaa:

- havaintojen ja päätösten tekoon jää vähemmän aikaa,
- auton liikkumiseen liittyvät voimat kasvavat ja pysäh-

tymismatka pitenee, ohitus-tarve kasvaa, ja ohitus- sekä muiden ajotapavirheiden määrä lisääntyy,

- ajaminen etenkin vilkkaassa liikenteessä tulee raskastavaksi ja
- kolareissa seuraukset pahenevat - olitpa itse syyllinen tai syytön.

Vastaavasti nopeutta alentamalla kuljettaja lisää turvallisuutta monella tavalla.

Nopeusrajoituksilla monta tehtävää

Nopeusrajoitusten tavoitteena on mahdollisimman turvallinen, taloudellinen ja joustava liikenne. Rajoituksilla pyritään siihen, että tienkäyttäjien onnettomuusriski alenisi, liikenneonnettomuuksien määrä vähenisi ja niiden vakavuus pienenis.

Nopeusrajoituksilla on tärkeä merkitys myös liikenteen sujuvuuden kannalta. Yhä tärkeämpää on myös huomioida nopeuksien vaikutus polttoaineenkulutukseen ja tätä kautta liikenteestä aiheutuviin päästöihin.

Nopeusrajoituksilla:

- saadaan aikaan tasainen liikennevirta, jolloin myös ohitusten tarve vähenee,
- helpotetaan poikittaisen ja liittyvän liikenteen sujuamista,
- luodaan turvallinen katto tilannenopeuksille ja

- helpotetaan muita tielläliikkuja ennakoimaan tulevia liikennetilanteita.

Liikenne tulisi ollai turvallinen kaikille tielläliikkuille ikään, sukupuoleen tai ajoneuvoon katsomatta. Nopeusrajoitukset suojaavatkin useimmiten juuri tienkäyttäjistä heikoimpia. Noudatetaan nopeusrajoituksia eikä turhaan kiihdytä kesästä!

www.liikenneturva.fi

Hymyä huuleen

- Mistä taitavinkaan taskuvaras ei voi varastaa?
- Tyhjästä taskusta.

- Miten voi välttää parhaiten matkapahoinvoinnin?
- Pysymällä kotona.

- Miksi taskuvarkaas ostavat muotilehtiä?
- Pitäähän heidän tietää, missä taskut sijaitsevat

- Mistä suomalainen turisti tietää, että junaloma Venäjälle on ollut onnistunut?
- Reissu on silloin onnistunut, kun Suomeen palatessa maksa Vaalimaalla huutaa kovemmin kuin venäläinen veturi.

Tytär tutki matkaopasta perheen lähtiessä kesälo-maretkelle:

- Voisimme kiertää joitakin kivoja museoita. - Kierretään, mutta kaukaa! vastasi isä.

Turistibussin opas selosti:

- Nyt ohitimme juuri kaupungin suurimman olutpanimon! - Miksi? havahtui takapenkin mies katso-maan kaihoisasti peräkkäänasta taaksepäin.
- Onko bensa kallistunut teilläkin päin?
- En tiedä. Tankkaan aina viidelläkympillä

- Ketkä eivät pidä alastomista ihmisistä?
- Taskuvarkaas.

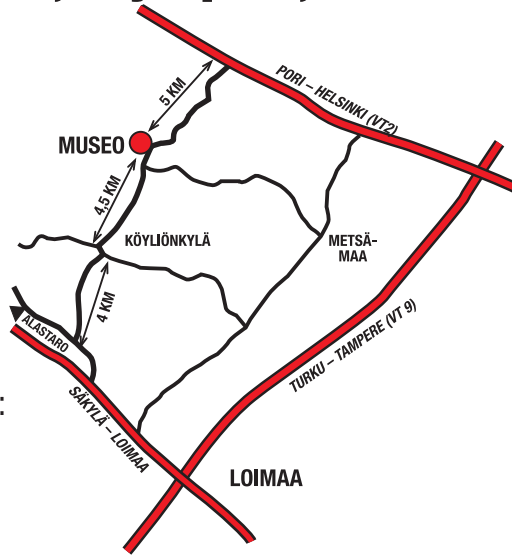
Kurkijoki-museo

Kojonperäntie 446, Kojonperä, Loimaa

Avoinna sunnuntaisin klo 12-16.

Pitäjäviikonlopun aikana avoinna VAIN lauantaina 8.8.2009 klo 12 - 16

Muulloin esittelystä sovittava:
Eino Vepsä,
puh. 0500-875 211 tai
Antti Eklund,
puh. 050-342 6608

Heinäkuun Sarka-sunnuntaina opastettu kierroskonehallissa

Heinäkuun Sarka-sunnuntaina tutustutaan traktoreiden, leikkuupuimureiden, maamootorien ja sala-ajakoneiden maailmaan. Suomen maatalousmuseo Saran pihamaalla sijaitsee erillinen konehalli, jonka Koneharmos-näyttely on ollut avoinna yleisölle loka-kuusta 2007 lähtien. Tänä vuonna halliin on saatu esille lisää leikkuupuimureita.

Sunnuntaina 26.7. museon kävijät pääsevät tutustumaan konehalliin opastetulla kierroksella klo 12–13. Oppaana toimii museon kokoelmapäällikkö Juha Hirvilampi. Sarka-sunnuntaina museon pääsylipun hinta on alennettu neljään euroon. Tähän hintaan sisältyvät sekä opastettu kierros konehallissa että käynti perusnäyttelyssä. Tämän vuoden ajan jo-

kaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina Suomen maatalousmuseo Sarassa on vietetty Sarka-sunnuntaita. Tulevina kuukausina ohjelmassa on vielä ainakin luontokuvien tutustumista ja museon joulumyyjäiset.

Suomen maatalousmuseo Sarka
Vanhankirkontie 383
32200 LOIMAA
p. (02) 7637 700
www.sarka.fi

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **35 eur.** Tilattuna alle 1,50 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjokuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Kurkijoen orvokkien jättijälkeläiset

Ei uskoisi, että keto-orvokki voi kasvaa korkeutta 95 cm. Näin paljon on pituutta niille tullut orvokkien kilpaillessa lemmikkien kanssa valosta ja samalla tukea saaden kilpailijoiltaan. Kuva on otettu heinäkuun 12. 2009. Näitä "jättijälkeläisiä" on kasvanut Vepsän talon seinustalla Loimaan Hirvikoskella ja niiden juuret juontavat Kuuppalan kylään Kurkijoella.

Kirjoituskilpailu

Kurkijoki-Säätiö ja sanomalehti **Kurkijokelainen** julistavat kirjoituskilpailun, joka on avoin kaikille, joilla on muistoja ja kokemuksia ajalta, jolloin karjalaiset oli siirretty uusille asuinajoille. Sopeutuminen, oman maan hankinta, rakentaminen sekä vastaan tulleet muut vaikeudet koettelivat tuolloin siirtoväkeä usein jopa kohtuuttomasti. Mutta oli myös ilon ja onnen hetkiä, jotka antoivat toivoa ja uskoa tulevaisuuteen.

Kirjoittakaa niistä, mieluummin koneella, ja lähettäkää tuotoksenne 30.9.2009 mennessä osoitteella: Sanomalehti Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA. Kuoreen merkitä: "Kirjoituskilpailu" ja nimimerkki. Kuoren sisälle on laitettava kirjoituksen lisäksi suljettu kuori, jonka päällä on nimimerkki ja sisälle on laitettava paperi, jossa on nimimerkki ja kirjoittajan nimi ja osoite sekä puhelinnumero. Lisätietoja tarvittaessa voi soittaa numeroon 0500875211 (Eino Vepsä).

Kurkijokelaisella on oikeus julkaista vastikkeetta kaikki kirjoitukset ja ne jäävät Kurkijoki-Säätiön omaisuudeksi ja säilytettäväksi Kurkijoki-museossa.

Parhaat kirjoitukset palkitaan ja palkinnot jaetaan Kurkijokelaisen 60-vuotisjuhlassa Loimaan Heimolinnassa 15.11.2009.

Toivomme runsasta osanottoa, sillä kyseisistä rakentamisen ja raivaamisen ajoista ei ole tarpeeksi tallennuksia ja niistä muistavien joukot nopeasti vähenevät.

Kurkijoki-Säätiö

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. terva
2. ratsastusta
3. riisi
4. Palestiinan turvallisuusryhmiin
5. Muslimien paasto-aika
6. Unkarissa
7. Ranska
8. Imatralla
9. jyräjäitä
10. näätäeläimiin

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on s detty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntiä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvähvistaja
Kauppalanenkatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteenmuutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa "Osoite muuttuu" -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. (02) 762 2551 tai 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi